

KONKURENCES PADOME

Brīvības ielā 55, Rīgā, LV-1010 ♦ tālr. 67282865 ♦ fakss 67242141 ♦ e-pasts: konkurence@kp.gov.lv

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. 15

(Prot. Nr. 19, 2.§)

2013. gada 8. aprīlī

Par tirgus dalībnieku apvienošanu

Lieta Nr. 2595/12/03.01./12

Par BALTCOM grupas un IZZI grupas apvienošanu

Konkurences padome (turpmāk – KP) 07.12.2012. saņēma SIA „BALTCOM TV” un SIA „IZZI COM” ziņojumu¹ par tirgus dalībnieku apvienošanu (turpmāk – Ziņojums).

Ziņojumā norādīts, ka 16.10.2012. tika noslēgts līgums „Būtiskie darījuma nosacījumi – apvienošanās projekts”, ar kuru paredzēts, ka SIA „BALTCOM TV” iegūst (*) SIA „IZZI COM” kapitāla daļu.

Iepazīstoties ar Ziņojumā ietverto informāciju, kā arī tam pievienotajiem dokumentiem, KP konstatēja, ka tas atbilst Ministru kabineta 29.09.2008. noteikumu Nr.800 „Kārtība, kādā iesniedz un izskata pilno un saīsināto ziņojumu par tirgus dalībnieku apvienošanu” (turpmāk – Noteikumi) prasībām, un par Ziņojuma iesniegšanas dienu ir uzskatāms 07.12.2012.

07.01.2013. KP, pamatojoties uz Konkurences likuma (turpmāk – KL) 16.panta pirmo daļu pieņēma lēmumu Nr.1 „Par papildu izpēti uzsākšanu” (Prot.Nr.1, 2.§).

SIA „BALTCOM TV” ir reģistrēta Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā ar Nr.40003005264, juridiskā adrese: Vecpilsētas iela 19, Rīga, LV-1050, Latvija.

SIA „IZZI COM” ir reģistrēta Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā ar Nr.40003403962, juridiskā adrese: Ieriķu iela 67a, Rīga, LV-1084, Latvija.

Izvērtējot Ziņojumā sniegto un no citiem tirgus dalībniekiem iegūto informāciju, KP

k o n s t a t ē j a:

1. Apvienošanās dalībnieki ir SIA „BALTCOM TV” un SIA „IZZI COM”

1.1. SIA „BALTCOM TV” īpašnieki un saistītie uzņēmumi

Tabula Nr.1 SIA „BALTCOM TV” kapitāla daļu turētāji

Sabiedrības nosaukums	Daļu skaits	Daļu īpatsvars,	Reģ.Nr.	Adrese
-----------------------	-------------	-----------------	---------	--------

¹ 06.02.2013., 12.02.2013. un 02.04.2013. no apvienošanās dalībniekiem ir saņemta papildus informācija pēc KP pieprasījuma.

		%		
MACKONAR IMPEX LIMITED	6088109	29,96	1000232604	Ptolemaion Street, Office 1, Zenon Court, Limassol, 3041, Kipras Republika
RPAX ONE S.A.	14223087	70	1000234088	9a, Rue, Gabriel Lippmann, L-5365, Munsbach, Luksemburgas Lielhercogiste
VAS „ Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs ”	7500	0,04	40003011203	Ērgļu iela 7, Rīga, LV-1012, Latvija

SIA „BALTCOM TV” 28.03.2013. vēstulē Nr.67 norādīts, ka (*).

Tabula Nr.2 Sabiedrības, kurās SIA „BALTCOM TV” ir izšķirošā ietekme (turpmāk – BALTCOM grupa)

Sabiedrības nosaukums	Daļu skaits	Daļu īpatsvars, %	Reģ.Nr.	Adrese
SIA „LATVIJAS DATORU TĪKLI”	1 415	100	40003566441	Līvzemes iela 22 k-4, Salaspils, Salaspils nov., LV-2169, Latvija
SIA „LAIN NET”	1 500	100	40003608995	Zeiferta iela 22, Olaine, Olaines nov., LV-2114, Latvija
SIA „IME PLUSS”	20 000	100	40003635546	Brīvības gatve 437a, Rīga, LV-1024, Latvija
SIA „GLOBAL DVA”	300	100	40003605289	Mazā Nometņu iela 47, Rīga, LV-1002, Latvija
SIA „TELEVIDEOTĪKLS” ²	2 124 884	100	40003069941	Zigfrīda Annas Meierovica bulvāris 1, Rīga, LV-1050, Latvija
SIA „EST RISINĀJUMI”	100	100	40103226122	Maskavas iela 322, Rīga, LV-1063, Latvija
SIA „BALTINET DATA”	4 950	100	40003626473	Anniņmuižas bulvāris 43-170, Rīga, LV-1067, Latvija
SIA „ALDEMS”	140	100	43603015111	Lielā iela 7, Jelgava, LV-3001, Latvija
SIA „LV DATS”	40	100	40003526449	Cēsu iela 5, Limbaži, Limbažu nov., LV-4001, Latvija
SIA „INTERNETA PASAULE” ³	220 000	100	50003491261	Brīvības gatve 214M-2, Rīga, LV-1039
SIA „MFL Serviss”	400	100	40003553095	Mazā Nometņu iela 47, Rīga, LV-1002, Latvija
SIA „TV 24” ⁴	50	50	40003756835	Vecpilsētas iela 19, Rīga, LV-1050, Latvija

Visas sabiedrības, kas minētas tabulā Nr.2 (izņemot SIA „TV24”), SIA „BALTCOM TV”, SIA „Tehnonet”, SIA „Multitone Balt”, SIA „IPTV.LV” un SIA „RĪGAS KABEĻRADIO”⁵ ir uzskatāmas par vienu tirgus dalībnieku KL 1.panta 9.punkta izpratnē.

1.2. SIA „IZZI COM” īpašnieki un tās saistītie uzņēmumi

Tabula Nr.3 SIA „IZZI COM” kapitāla daļu turētājs

Sabiedrības nosaukums	Daļu skaits	Daļu īpatsvars, %	Reģ.Nr.	Adrese
SIA „TELLA Capital”	42000	100	40003676597	Ieriķu iela 67a, Rīga, LV-1084, Latvija

Saskaņā ar LR Valsts ieņēmumu dienesta datiem:

² SIA „TELEVIDEOTĪKLS” īsteno izšķirošo ietekmi pār SIA „Technonet” (100%) (reģ.Nr.45403012869, juridiskā adrese: Čiekuru iela 6, Jēkabpils, LV-5202, Latvija) un SIA „Multitone Balt” (100 %) (reģ.Nr.40003075810, juridiskā adrese: Lielā iela 7-16, Jelgava, LV-3001, Latvija).

³ SIA „INTERNETA PASAULE” īsteno izšķirošo ietekmi pār SIA „IPTV.LV” (100%) (reģ.Nr.50003821041, juridiskā adrese: Brīvības gatve 214, Rīga, LV-1039, Latvija) un SIA „RĪGAS KABEĻRADIO” (100%) (reģ.Nr.40003288041, juridiskā adrese: Brīvības gatve 214M-2, Rīga, LV-1039, Latvija), kā arī īsteno kopīgu ar AWA-Accesos Web Alternativos (reģ.Nr.1000143447, Spānijas Karaliste) izšķirošo kontroli pār SIA „AWA Pasaule” (reģ.Nr.40003918619, juridiskā adrese: Brīvības iela 214m, Rīga, LV-1039, Latvija).

⁴ SIA „BALTCOM TV” īsteno kopīgu ar SIA „LETA video” (reģ.Nr.40003897798) izšķirošu kontroli pār SIA „TV 24”.

⁵ SIA „RĪGAS KABEĻRADIO” īsteno izšķirošo ietekmi pār SIA „RĪGAS RADIOTRANSLĀCIJA”, (reģ.Nr.40003009976, juridiskā adrese: Stirnu iela 21-1, Rīga, LV-1082, Latvija).

- SIA „TELLA CAPITAL” īpašnieki ir Liberts Armands un SIA „CONTAQ LATVIAN CABLE” (reģ.Nr.40103177804).
- SIA „CONTAQ LATVIAN CABLE” īpašnieki ir DELOS CAPITAL S.A.R.L. (124, Boulevard de la Petrusse L-2330, Luxemburg) un SIA „CONTAQ LATVIAN PARTICIPATION”.
- SIA „CONTAQ LATVIAN PARTICIPATION” īpašnieks ir CONTAQ LATVIAN CABLE HOLDING S.A.R.L. (8-10 Rue MATHIAS HARDT, L-1717, LUKSEMBURGA).

Tabula Nr.4 Sabiedrības, kurās SIA „IZZI COM” ir izšķirošā ietekme (turpmāk – IZZI grupa)

Sabiedrības nosaukums	Daļu skaits	Daļu īpatsvars, %	Reģ.Nr.	Adrese
SIA „IZZI”	286945	100	40003215809	Ieriķu iela 67a, Rīga, LV-1084, Latvija
SIA „IZZI FAO”	5 179	100	40103061592	Ieriķu iela 67a, Rīga, LV-1084, Latvija
SIA „IZZI Ultracom”	2 000	100	40003668458	Ieriķu iela 67a, Rīga, LV-1084, Latvija
SIA „IZZI Ethernet” ⁶	100	100	40003650899	Ieriķu iela 67a, Rīga, LV-1084, Latvija
SIA „Intentus Inkaso”	100	100	45403016540	Ieriķu iela 67a, Rīga, LV-1084, Latvija
SIA „DT Komunikācijas”	100	100	40003481897	Ieriķu iela 67a, Rīga, LV-1084, Latvija
SIA „MAKSINETS”	58	100	40003535085	Ieriķu iela 67a, Rīga, LV-1084, Latvija
SIA „Fastnets”	100	100	40003488645	Ieriķu iela 67a, Rīga, LV-1084, Latvija
SIA „LCOM”	20	100	42403016628	Ieriķu iela 67a, Rīga, LV-1084, Latvija
SIA „A Technologies”	200	100	42403015162	Ieriķu iela 67a, Rīga, LV-1084, Latvija
SIA „Dobeles Telesat”	18986	100	55103000561	Ieriķu iela 67a, Rīga, LV-1084, Latvija

Visas sabiedrības, kas minētas tabulā Nr.4, kā arī SIA „IZZI COM” un SIA „COM4TEL”, ir uzskatāmas par vienu tirgus dalībnieku KL 1.panta 9.punkta izpratnē.

2. Apvienošanās veids

Saskaņā ar KL 15.panta pirmās daļas 3.punktu: „Tirgus dalībnieku apvienošanās ir (...) tāds stāvoklis, kad viena vai vairākas fiziskās personas, kurām jau ir izšķiroša ietekme pār vienu vai vairākiem tirgus dalībniekiem, vai viens vai vairāki tirgus dalībnieki iegūst (...) tiešu vai netiešu izšķirošu ietekmi pār citu tirgus dalībnieku vai citiem tirgus dalībniekiem”.

Darījuma rezultātā BALTCOM iegūs (*) IZZI grupas kapitāla daļas un balsstiesības (*).

Ņemot vērā minēto, KP konstatē, ka BALTCOM grupas un IZZI grupas darījums ir uzskatāms par apvienošanos atbilstoši KL 15.panta pirmās daļas 3.punktam. SIA „BALTCOM TV” ir iegūstošs uzņēmums, SIA „IZZI COM” – mērķsabiedrība.

3. Ziņojuma iesniegšanas pienākums

KL 15.panta otrā prim daļa nosaka, ka Ziņojumu neiesniedz, ja vienam no diviem apvienošanās dalībniekiem apgrozījums iepriekšējā finanšu gadā Latvijā nepārsniedz 1,5 miljonus latu.

⁶SIA „IZZI Ethernet” īsteno izšķirošo ietekmi pār SIA „COM4TEL” (100%) (reģ.Nr.50003293171, juridiskā adrese: Ieriķu iela 67a, Rīga, LV-1084, Latvija).

Apvienošanās dalībnieku kopējo apgrozījumu nosaka pēc Noteikumu III nodaļas „Apgrozījuma aprēķināšana” prasībām. Savukārt tirgus dalībnieka kopējo neto apgrozījumu aprēķina, saskaitot iepriekšējā finanšu gada ieņēmumus no tirgus dalībnieka darbības, preču pārdošanas un pakalpojumu sniegšanas Latvijā.

Saskaņā ar Ziņojumā norādīto kopējais apvienošanās dalībnieku apgrozījums pārsniedz Ls 25 000 000⁷.

Ņemot vērā augstāk minēto, KP secina, ka īstenojot konkrēto apvienošanās, izpildās KL 15.panta otrās daļas 1.punkta kritērijs, kas attiecas uz apvienošanās dalībnieku kopējo apgrozījumu. Uz konkrēto apvienošanās darījumu nav attiecināms KL 15.panta otrās prim daļas izņēmums, jo katra apvienošanās dalībnieka neto apgrozījums pārsniedz 1,5 miljonus latu.

Ziņojumā ir norādīts: „[a]tbilstoši Apvienošanās dalībnieku aplēsēm un balstoties uz iepriekšējo Konkurences padomes praksi uzskatām, ka vairākos elektronisko sakaru pakalpojumu tirgos – maksas televīzijas pakalpojumu tirgū, Ludzas pilsētā, Jēkabpils pilsētā, Balvu pilsētā un Rīgas pilsētā – Apvienošanās dalībnieku tirgus daļa pārsniedz 40%”.

Tādējādi izpildās KL 15.panta otrās daļas 1. un 2.punktā noteiktais kritērijs, un konkrētā apvienošanās pakļaujama KP kontrolei – KP ir iesniedzams pilns apvienošanās ziņojums.

4. Konkrētie tirgi

Saskaņā ar KL 1.panta 5.punktu konkrētās preces tirgus – noteiktas preces tirgus, kurā ietverts arī to preču kopums, kuras var aizstāt šo noteikto precī konkrētajā ģeogrāfiskajā tirgū, ņemot vērā pieprasījuma un piedāvājuma aizstājamības faktoru, preču pazīmes un lietošanas īpašības. SIA „BALTCOM TV” darbības veidi pēc Vispārējās ekonomiskās darbības kvalifikācijas un sabiedrības statūtiem ir:

- kabeļu telekomunikācijas pakalpojumi (61.1 NACE 2.red);
- inženiersistēmu montāža (45.3, 1.1 red);
- telekomunikācijas (61, 2.0 red);
- darba mašīnu un iekārtu iznomāšana (71.3, 1.1 red);
- ar kino un video saistīta darbība (92.1, 1.1 red);
- radio un televīzijas darbība (92.2, 1.1 red).

SIA „IZZI COM” darbības veids ir kabeļu telekomunikācijas pakalpojumi (61.1, 2.0 red).

Saskaņā ar Ziņojumā minēto informāciju, atbilstoši KP 13.11.2010.lēmumā Nr.83 norādītajam⁸, kā arī izvērtējot apvienošanās dalībnieku pašreizējās saimnieciskās darbības raksturu, saimnieciskā darbība pārklājas šādos konkrētajos preču tirgos:

- 1) maksas televīzijas pakalpojumu tirgus;
- 2) interneta piekļuves pakalpojumu tirgus un datu un elektronisko ziņojumu pārraides pakalpojumu tirgus;
- 3) fiksētās balss telefonijas pakalpojumu tirgus.

Apvienošanās rezultātā pārklājas sekojoši konkrētie preču tirgi:

- 1) maksas televīzijas pakalpojumu tirgus Ludzas pilsētā, Jēkabpils pilsētā, Balvu pilsētā un Rīgas pilsētā;
- 2) interneta piekļuves pakalpojumu tirgus un datu un elektronisko ziņojumu pārraides pakalpojumu tirgus Ludzas pilsētā un Rīgas pilsētā;

⁷BALTCOM grupas apgrozījums 2011.gadā sasniedza Ls 17 500 621, savukārt IZZI grupas apgrozījums 2011. finanšu gadā bija Ls 8 334 561.

⁸KP 13.11.2010. lēmums Nr.83 „Par Baltkom grupas, Izzi grupas un SIA „EST Risinājumi” apvienošanās”, publicēts laikrakstā „Latvijas Vēstnesis”, 08.12.2010. (Nr.194).

3) fiksētās balss telefonijas tirgus Latvijas teritorijā.

Tabula Nr.5 Konkrētie tirgi, kuros darbojas BALTCOM grupa

Konkrētais tirgus	Iesaistītās sabiedrības	Ģeogrāfiskais tirgus
Maksas televīzijas pakalpojumu sniegšanas tirgus	SIA „ALDEMS”	Jelgava, Bauska, Iecava, Āne (Ozolnieku novads)
	SIA „LATVIJAS DATORU TĪKLI”	Salaspils
	SIA „BALTINET DATA”	Rīga, Salaspils, Jūrmala, Gaisma, Skulte
	SIA „Multitone Balt”	Jelgava, Jelgavas rajons
	SIA „BALTCOM TV”	Rīga, Rīgas rajons, Ogre, Aizkraukles rajons, Jelgava, Jelgavas rajons, Bauska, Limbaži, Jēkabpils, Balvi, Gulbene
	SIA „TELEVIDEOTĪKLS”	Rīga, Ogre, Ludza, Zilupe, Ludzas rajons
	SIA „IPTV”	Rīga
	SIA „IME PLUSS”	Ogre
Fiksētās balss telefonijas pakalpojumu sniegšanas tirgus	SIA „MFL Serviss”	Rīga, Salaspils, Jūrmala, Gaisma, Skulte
	SIA „LATVIJAS DATORU TĪKLI”	Salaspils
	SIA „INTERNETA PASAULE”	Rīga
Interneta piekļuves un publisko datu un elektronisko ziņojumu pārraides pakalpojumu sniegšanas tirgus	SIA „BALTCOM TV”	Rīga, Salaspils
	SIA „ALDEMS”	Jelgava, Bauska, Iecava, Kalnciems, Āne (Ozolnieku novads)
	SIA „LATVIJAS DATORU TĪKLI”	Salaspils
	SIA „BALTINET DATA”	Rīga, Salaspils, Jūrmala, Baloži, Tīraine, Gaisma, Titurga, Skulte
	SIA „Multitone Balt”	Jelgava, Ozolnieku novads (Ozolnieki, Brankas, Āne)
	SIA „BALTCOM TV”	Rīga, Rīgas rajons, Ogre, Aizkraukles rajons, Jelgava, Jelgavas rajons, Bauska, Limbaži, Jēkabpils, Balvi, Gulbene
	SIA „MFL Serviss”	Rīga, Salaspils, Jūrmala, Baloži, Tīraine, Gaisma, Titurga, Skulte
	SIA „LV DATS”	Salacgrīva, Limbaži, Cēsis
	SIA „Tehnonet”	Jēkabpils, Jēkabpils rajons, Pļaviņas, Koknese, Līvāni
	SIA „TELEVIDEOTĪKLS”	Rīga, Ogre, Ludza, Zilupe, Ludza rajons
	SIA „GLOBAL DVA”	Rīga, Rīgas rajons
	SIA „LAIN NET”	Olaine, Jaunolaine
	SIA „INTERNETA PASAULE”	Rīga, Ķekavas novads
SIA „IME PLUSS”	Ogre	

Tabula Nr.6 Konkrētie tirgi, kuros darbojas IZZI grupa

Konkrētais tirgus	Iesaistītās sabiedrības	Ģeogrāfiskais tirgus
Maksas televīzijas pakalpojumu sniegšanas tirgus	SIA „IZZI”	Rīga, Rīgas rajons, Ropaži, Ādaži, Acone, Aiviekste, Alūksne, Balvi, Code (Bauskas rajons), Bīrzgale, Druva (Saldus rajons), Ikšķile, Jaunmārupe, Jēkabpils, Kalnciems (Jelgavas novads), Kārsava, Kuldīga, Liepa (Cēsu rajons), Lielvārde, Madona, Malnava (Ludza rajons), Pļaviņas (Aizkraukles rajons), Preiļi, Priedaine (Kuldīgas rajons), Skrunda, Talsi, Tukums, Tutāni (Ludzas rajons), Ulbroka (Rīgas rajons), Upeslejas (Rīgas rajons), Valmiera, Valle (Aizkraukles rajons), Viesīte (Jēkabpils rajons), Jēkabpils, Viļaka, Zaķumuiža, Žīguri (Balvu rajons), Dobeles, Baloži un Titurga, Ķekava, Rēzekne, Ludza, Sigulda, Aizkraukle, Aizkraukles rajons
	SIA „IZZI FAO”	Rīga, Lielvārde, Tukums, Ulbroka (Rīgas rajons), Upeslejas (Rīgas rajons), Tīraine
	SIA „Dobeles Telesat”	Dobele
Fiksētās balss telefonijas pakalpojumu sniegšanas tirgus	SIA „IZZI”	Rīga, Dobele, Rēzekne, Ādaži, Ludza, Valdlauči, Aizkraukle, Kuldīga
	SIA „IZZI”	Rīga, Dobele, Rēzekne, Ādaži, Ludza, Valdlauči, Aizkraukle, Kuldīga

Interneta piekļuves un publisko datu un elektronisko ziņojumu pārraides pakalpojumu sniegšanas tirgus	SIA „Intentus Inkaso”	Aizkraukle
	SIA „IZZI Ultracom”	Rīga
	SIA „IZZI Ethernet”	Rīga
	SIA „MAKSINETS”	Rīga
	SIA „Fastnets”	Rīga
	SIA „A Technologies”	Rēzekne
	SIA „LCOM”	Ludza

Ņemot vērā minēto, apvienošanās dalībnieku darbība pārklājas šādos konkrētajos tirgos:

- 1) maksas televīzijas pakalpojumu tirgus Ludzas pilsētā, Jēkabpils pilsētā, Balvu pilsētā un Rīgas pilsētā;
- 2) interneta piekļuves pakalpojumu tirgus un datu un elektronisko ziņojumu pārraides pakalpojumu tirgus Ludzas pilsētā un Rīgas pilsētā;
- 3) fiksētās balss telefonijas tirgus Latvijas teritorijā.

4.1. Maksas televīzijas pakalpojuma tirgus

4.1.1. Konkrētas preces tirgus

Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma (turpmāk – EPLL) 1.panta 18.punkts nosaka, ka programmu izplatīšana ir programmu nogādāšana līdz raidīšanas tehniskajiem līdzekļiem un raidīšana publiskai uztveršanai atklāta vai aizsargāta pakalpojuma veidā, izmantojot publiskos elektronisko sakaru tīklus. Savukārt saskaņā ar EPLL 23.pantu raidīšana ir programmu izplatīšana publiskai uztveršanai.

Saskaņā ar KP rīcībā esošo informāciju televīzijas un skaņas izplatīšanā elektroniskajos sakaru tīklos pastāv šādas tehnoloģijas jeb platformas:

- 1) kabeļtelevīzija (kabeļtelevīzijas pakalpojumi);
- 2) individuālo mikroviļņu daudzpunktu sadales sistēma (MMDS);
- 3) zemes televīzijas sistēma (DVB-T)⁹ (maksas televīzijas pakalpojumi);
- 4) satelīta signālu uztveršanas iekārta tieši pakalpojuma saņēmējam (satelīttelevīzijas pakalpojumi);
- 5) Interneta Protokola tehnoloģija, kas nosacīti var tikt pieskaitīta pie pārraides, izmantojot kabeļtīklu.

1) „Kabeļtelevīzija (...) programmu un raidījumu izplatīšana, izmantojot galvenokārt kabeļtīklu” (EPLL 1.panta 12.punkts).

Kabeļtelevīzijas pakalpojuma nodrošināšanai ir nepieciešams kabeļtīkls. Kabeļtīkla iekārtošana ir saistīta ar projektēšanas un izbūves izmaksām. Elektronisko sakaru komersants (šajā gadījumā – kabeļtelevīzijas pakalpojuma sniedzējs) saņem kodēto satelīta signālu savā uztveršanas punktā, dekodē signālu un pārraida to pa elektronisko sakaru tīklu pieslēgtajiem abonentiem (individuālām māsaimniecībām, juridisko personu pakalpojumu sniedzējiem, viesnīcām, kafējnīcām utt.). Šajā gadījumā abonentam nav nepieciešamas iekārtas, lai dekodētu signālu, kā arī papildu iekārtas signāla uztveršanai. Kabeļtelevīzijas tīklā, ņemot vērā noteiktus kabeļtīkla tehniskos parametrus, var izplatīt analogu un ciparu televīzijas signālu. Vienlaikus ar kabeļtelevīzijas pakalpojumu ir iespējams sniegt arī interneta pieslēguma pakalpojumu.

Rīgā kabeļtelevīzijas pakalpojumus sniedz šādas komercsabiedrības: SIA „BALTCOM TV”, SIA „IZZI”, AS „BALTICOM”, SIA „MiTS”, SIA „TELEVIDEOTĪKLS” (BALTCOM grupa), SIA „Livas KTV”, SIA „L.A.T.” u.c.

Ludzā kabeļtelevīzijas pakalpojumus sniedz šādas komercsabiedrības: SIA „IZZI”, SIA „TELEVIDEOTĪKLS” (BALTCOM grupa), SIA „Vels” u.c. mazākas sabiedrības.

⁹ Saīsinājums no angl. Digital Video Broadcasting-Terrestrial (zemes ciparu apraide).

Balvos kabeļtelevīzijas pakalpojumus sniedz šādas komercsabiedrības: SIA „IZZI”, SIA „BALTCOM TV” u.c. nelielas sabiedrības.

Jēkabpilī kabeļtelevīzijas pakalpojumus sniedz šādas komercsabiedrības: SIA „IZZI”, SIA „BALTCOM TV” u.c. nelielas sabiedrības.

2) saskaņā ar Ministra kabineta 06.10.2009. noteikumiem Nr.1151 „Noteikumi par radiofrekvenču spektra joslu sadalījumu radiosakaru veidiem un iedalījumu radiosakaru sistēmās, kā arī par radiofrekvenču spektra joslu izmantošanas vispārīgajiem nosacījumiem (Nacionālais radiofrekvenču plāns)” radiofrekvenču spektra joslas 2500MHz – 2690MHz iedalījums MMDS sistēmām ir spēkā līdz 31.12.2013. Tas nozīmē, ka SIA „BALTCOM TV”01.01.2014. būs jāpārtrauc signāla pārraide, izmantojot MMDS tehnoloģiju.

Izņemot SIA „BALTCOM TV”, nav zināmi citi tirgus dalībnieki, kas sniedz televīzijas pakalpojumus, izmantojot MMDS tehnoloģiju.

3) DVB-T vai zemes ciparu televīzija – televīzijas pakalpojumu platforma, kura 2009.gadā nomainīja zemes analogo televīziju, kuru nodrošināja VAS „Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs”.

4) satelīttelevīzijas pakalpojumus nodrošina sekojoši: abonents saņem kodēto signālu tieši no satelīta ar individuālo satelītuiztvērēju, un signāls tiek atkodēts ar dekodera palīdzību. Papildus programmu atkodēšanai ir nepieciešams dekodējošais līdzeklis – karte. Šādu satelīta televīzijas pakalpojumu (tehnoloģisks risinājums un programmu dekodēšana) abonentiem Latvijā sniedz komercsabiedrība Viasat AS Latvia filiāle.

5) interneta protokola televīzija (turpmāk – IPTV)¹⁰ – televīzijas signāls tiek raidīts, izmantojot platjoslas interneta pieslēgumu. Tādā veidā var nodrošināt gan interneta, gan televīzijas pieslēgumu. Tas nozīmē, ka dzīvojamās mājās nav jāvelk atsevišķi papildus kabeļi, tāpat arī mājas ārpusē nav jāuzstāda satelītuiztvērēji. Lietā šim maksas televīzijas veidam tiks izmantots arī nosaukums – interaktīvā televīzija.

Saskaņā ar KP rīcībā esošo informāciju interneta protokola televīzijas pakalpojumus sniedz sekojošas komercsabiedrības: SIA „Lattelecom”, SIA „Livas KTV”, kā arī citi mazie IPTV operatori Rīgā.

Pašlaik IPTV piedāvājums tiek uzskatīts par vienu no perspektīvākajiem piedāvājumiem nākotnē maksas televīzijas tirgū, daudzas mājsaimniecības izvēlas tieši šo pakalpojumu, jo tas ir ļoti ērti pieslēdzams un var izmantot viena veida ierīci, lai lietu gan internetu, gan skatītos televīziju, kā arī lietotājiem papildus ir iespējas lietot televīzijas gidu, videonomas pakalpojumus, atgādinājumus, iespēju apstrādāt dažādus augstās kvalitātes grafiskus pielikumus u.c. pakalpojumus.

Galvenie faktori, kas jāņem vērā, nosakot konkrētās preces tirgus robežas, ir patērētāju un piegādātāju viedoklis par preču aizstājamību. No patērētāju puses galvenais aizvietojamību noteicošais faktors ir pakalpojuma fiziskā pieejamība, dažādu tehnoloģiju izmantošanas izmaksas atšķirības, kā arī t.s. „pārslēgšanas izmaksas” (t.i., resursi (arī naudas ziņā), kas nepieciešami, lai pārslēgtos no vienas tehnoloģijas izmantošanas un citas tehnoloģijas izmantošanu), jo to apmērs var atturēt patērētājus no pārslēgšanās uz citas tehnoloģijas izmantošanu. No piegādātāju viedokļa ir vērtējams, cik viegli tie var pārorientēties uz pakalpojuma sniegšanu, izmantojot citas tehnoloģijas.

¹⁰<http://www.kp.gov.lv/files/pdf/kfqEU3RtpR.pdf>.

KP ir secinājusi, ka dažādu tirgus dalībnieku-televīzijas operatoru¹¹ sniegtā informācija liecina, ka pārorientēties uz televīzijas pakalpojuma sniegšanu, izmantojot citu tehnoloģiju, ir iespējams tikai teorētiski, bet praktiski nav iespējams, jo:

- nepieciešamas lielas investīcijas;
- tirgus ir piesātināts;

- nav ekonomiski pamatoti dublēt infrastruktūru (piemēram, ja teritoriju jau pārklāj kāds televīzijas tīkls, it īpaši uz bezvadu tehnoloģiju pamata, tad būvēt šajā teritorijā kabeļtīklu ir ekonomiski nepamatoti, vai arī atdeve nebūs pietiekama, lai segtu izmaksas samērīgā periodā)¹².

Ņemot vērā minēto, secināms, ka no piegādātāja viedokļa starp dažādām tehnoloģijām, kas nodrošina televīzijas signāla raidīšanu, pastāv aizvietojamības šķēršļi un ar dažādām platformām nodrošinātais pakalpojums pamatā nav aizvietoājams no piegādātāju puses. Zināma aizvietojamība pastāv interneta televīzijas gadījumā, ja operatoram jau ir kabeļtelevīzijas tīkls ar internetu, tad, iespējams, var attīstīt interneta televīziju.

No patērētāju viedokļa attiecībā par dažādu tehnoloģiju savstarpējo aizvietojamību, nodrošinot televīzijas signāla raidīšanu, KP uzskata, ka patērētājiem ir svarīgi, kāda ir maksa par pakalpojumu (ņemot vērā arī kvalitāti un apjomu), mazāk svarīgi, ar kādas tehnoloģijas palīdzību pakalpojums tiks nodrošināts.

Ziņojuma iesniedzēji uzskata, ka kabeļtelevīzijas pakalpojumi Latvijā ir aizvietojami neatkarīgi no tehnoloģiskās platformas, ar kādu televīzijas pakalpojums tiek nodrošināts, piemēram, zemes televīzijas, IP televīzijas sistēmu izmantošana vai satelīttelevīzijas sistēmu izmantošana. Zemes televīzijas sistēmas, IP televīzija un satelīttelevīzija šobrīd patērētājiem ir aizvietojamās ar kabeļtelevīzijas pakalpojumiem (ciktāl ir fiziskais tīklu pārklājums), ņemot vērā piedāvāto televīzijas programmu klāstu un cenu (televīzijas programmu paketes ar līdzīgu programmu skaitu ir līdzīgas cenās).

Savukārt kabeļtelevīziju var aizvietot ar zemes televīziju, IP televīziju un satelīta televīziju. Ievērojot minēto, šajā apvienošanās lietā KP nosaka *maksas televīzijas* (mazumtirdzniecības) *tirgu kā ietekmēto konkrētās preces tirgu*, kurā ietverti visi maksas televīzijas pakalpojumu veidi, neatkarīgi no tehnoloģijas (kabeļtelevīzija, zemes maksas televīzija, satelīttelevīzija), ar kuru tie tiek nodrošināti (ar nosacījumu, ka šo aizvietojamību vienīgi tehniski ierobežo tīklu pārklājuma neesamība).

4.1.2. Konkrētais ģeogrāfiskais tirgus

Nosakot konkrēto ģeogrāfisko tirgu, tiek ņemta vērā teritorija, kurā patērētājiem ir ekonomiska iespēja nopirkt konkrētās preces. Ārpus šīs teritorijas patērētājs nevar iegādāties konkrētās preces vai to iegāde rada tam būtiskus papildu izdevumus; preču piegādātājs nevar pārdot konkrētās preces vai var to darīt uz ievērojami neizdevīgākiem nosacījumiem.

Ziņojuma iesniedzēji norāda, ka to elektronisko sakaru tīkli, kuros tiek sniegti maksas televīzijas pakalpojumi, pārklājas Ludzā, Jēkabpilī, Balvos un Rīgā. Citās ģeogrāfiskās vietās apvienošanās dalībnieki nav uzskatāmi par konkurentiem maksas televīzijas pakalpojumu tirgū, jo citur to elektroniskie sakaru tīkli nepārklājas.

KP norāda, ka konkrētās preces – maksas televīzijas – tirgū dažādi operatori darbojas dažādos konkurences apstākļos dažādās teritorijās. Tā, piemēram, SIA „Lattelecom” konkurē visā Latvijas teritorijā, jo zemes televīzijas signāls tiek izplatīts visā Latvijā. Visā Latvijas teritorijā konkurē arī Viasat AS Latvia filiāle, bet kabeļtelevīzijas operatori konkurē ierobežotās teritorijās – kurās ir izbūvēts kabeļtelevīzijas tīkls.

¹¹Maksas televīzijas tirgus uzraudzība, <http://kp.gov.lv/lv/tirgus-uzraudzibas-un-petijumi/tirgus-uzraudzibas-1>

¹²<http://www.kp.gov.lv/files/pdf/kfqEU3RtpR.pdf>.

KP secina, ka televīzijas skatītāji parasti vēlas skatīties televīzijas programmas savās mājās. Tāpēc operatora spēja sacensties par noteiktām mājsaimniecībām ir ierobežota ar tā esošo tīklu. Tādējādi to konkurence pamatā notiek ar cenu, atlaidēm, dažādām akcijām.

Kabeļtīklu operatori var aptvert mājsaimniecības apdzīvotākajos valsts reģionos, kamēr zemes un satelīta tīkli var sasniegt individuālas mājsaimniecības mazos un vidējas apdzīvotības reģionos. Tādējādi augstas un zemas apdzīvotības reģionos pastāv atšķirīgi konkurences apstākļi.

KP savos iepriekšējos lēmumos ir konstatējusi, ka konkrētais ģeogrāfiskais tirgus kabeļtelevīzijas pakalpojumiem ir pilsētas, kurā izbūvēts tīkls, teritorija. Ievērojot potenciālo konkurenci un tīkla paplašināšanas iespējas, nav pamata sašaurināt konkrēto ģeogrāfisko tirgu līdz vienas ielas robežām, ne paplašināt to, nosakot to robežās plašākās par pilsētas teritoriju. Arī šajā lietā KP pieturas pie minētā viedokļa, t.i., kabeļtelevīzijas pakalpojumu konkrētais ģeogrāfiskais tirgus ir pilsētas, kurā sniegts attiecīgs maksas televīzijas pakalpojums. Vienlaikus, KP, nosakot konkrēto ģeogrāfisko tirgu, ņēma vērā, ka tas ietver arī tādus maksas televīzijas operatorus, kuri nav ierobežoti infrastruktūras tehnoloģiskā risinājuma ziņā un spēj piedāvāt savu maksas televīzijas pakalpojumu plašākā teritorijā kā pilsēta. Šis viedoklis ir pamatojams ar to, ka kabeļtelevīzijas operatori konkurē konkrētā pilsētā ne tikai ar citiem kabeļtelevīzijas operatoriem, t.i., kabeļtelevīzijas platformas ietvaros, bet arī ar maksas televīzijas operatoriem, kas darbojas citās platformās.

Ņemot vērā, ka apvienošanās dalībnieku maksas televīzijas infrastruktūras tīkli pārklājas Rīgā, Ludzā, Jēkabpilī un Balvos, ievērojot iepriekšējo praksi un pamatojoties uz KL 1.panta 3.punktu, KP definē konkrēto ģeogrāfisko tirgu maksas televīzijas pakalpojumam kā Ludzas, Jēkabpils, Balvu un Rīgas teritoriju.

Papildus jau iepriekš definētajiem maksas televīzijas konkrētajiem ģeogrāfiskajiem tirgiem, kā arī ņemot vērā, ka SIA „Lattelecom” un Viasat AS Latvija filiāles televīzijas pakalpojumi konkurē savā starpā visā Latvijas teritorijā, kā arī ņemot vērā, ka BALTCOM grupa un IZZI grupa sniedz maksas televīzijas pakalpojumus vairākās Latvijas pilsētās un to tīkli pārklājas ne katrā pilsētā (skat. tabulā Nr.5 un tabulā Nr.6 iekļauto informāciju), t.i., apstākļus, kas liecina par atšķirīgiem konkurences apstākļiem Latvijas teritorijā, KP uzskata, ka šajā lietā nav pamatoti kā atsevišķu ģeogrāfisko tirgu noteikt visu Latvijas teritoriju, bet apvienošanās ietekme attiecībā uz visu Latvijas teritoriju ir jāizvērtē.

Ņemot vērā, ka BALTCOM grupas un IZZI grupas maksas televīzijas pakalpojumu nodrošinošie tīkli pārklājas tikai Rīgā, Balvos, Ludzā un Jēkabpilī, lietā par konkrētajiem tirgiem tiek noteikti:

- 1) maksas televīzijas pakalpojuma tirgus Rīgā;
- 2) maksas televīzijas pakalpojumu tirgus Balvos;
- 3) maksas televīzijas pakalpojumu tirgus Ludzā;
- 4) maksas televīzijas pakalpojumu tirgus Jēkabpilī.

4.2. Maksas televīzijas kanālu vairumtirdzniecības tirgus Latvijas teritorijā

KP konstatēja, ka faktiski visi maksas televīzijas pakalpojumu sniedzēji Latvijā cenšas sadarboties ar lielākajiem TV programmdevējiem (TV3, LNT, LT1, NTV, MTV, Pirmais Baltijas Kanāls, Eurosport, Pro 7, RTL u.c.)¹³, tādējādi retranslējamo kanālu saraksts ir līdzīgs. Var droši apgalvot, ka abonentu pieprasītākos televīzijas kanālus retranslē visi maksas televīzijas operatori. Analizējot maksas televīzijas piedāvājumus, jāsecina, ka visiem maksas televīzijas operatoriem TV programmu piedāvājums abonentiem Rīgā, Balvos, Jēkabpilī un Ludzā ir līdzīgs, bet TV kanālu pakā iekļauto „noteicošo” jeb „pieprasītāko” TV kanālu ziņā ir vienāds.

Latgalē ir jāņem vērā Krievijas, Baltkrievijas un Lietuvas faktors, jo šī reģiona iedzīvotājiem ir pieejama minēto valstu televīzija.

¹³Ziņojumā norādītā informācija un SIA „Lattelecom” 28.09.2010. vēstulē Nr.19853-1 sniegtās ziņas.

Apvienošanās dalībnieki-elektronisko pakalpojumu komersanti darbojas pieprasījuma jeb iepirkuma pusē maksas televīzijas kanālu vairumtirdzniecības tirgū. Tie veic maksas televīzijas kanālu iepirkumu, lai retranslētu šos kanālus visos savos tīklos. Pēc apvienošanās tās dalībnieku pozīcija tirgū kļūs stiprāka. Tāpēc apvienošanās var ietekmēt konkurences situāciju šajā tirgū.

Ievērojot iepriekš minēto, KP šajā lietā kā konkrēto tirgu nosaka maksas televīzijas kanālu vairumtirdzniecības tirgu Latvijas teritorijā.

4.3. Interneta piekļuves un publisko datu un elektronisko ziņojumu pārraides pakalpojumu tirgus

4.3.1. Konkrētās preces tirgus

Saskaņā ar Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas (turpmāk – SPRK) 12.11.2008. apstiprinātiem noteikumiem Nr.425 „Par elektronisko sakaru komersantu reģistrēšanu un elektronisko sakaru tīklu un pakalpojumu sarakstu” publiskais interneta piekļuves pakalpojums ir definēts kā „publiskais elektronisko sakaru pakalpojums, kas nodrošina pieeju nacionāliem un starptautiskajiem interneta resursiem”. Tādējādi interneta piekļuves pakalpojums dod lietotājam iespēju piekļūt jebkuram punktam globālajā tīklā.

Saskaņā ar minētajiem noteikumiem interneta piekļuves pakalpojums tiek detalizētāk definēts kā:

1) platjoslas interneta piekļuves pakalpojums, tas ir: „publiskais interneta piekļuves pakalpojums ar datu augšupielādes un lejupielādes ātruma starp elektronisko sakaru tīkla punktu un Latvijas interneta apmaiņas punktu ne mazāk kā 144 kilobiti sekundē”;

2) šaurjoslas interneta piekļuves pakalpojums, tas ir: „publiskais interneta piekļuves pakalpojums ar datu augšupielādes vai lejupielādes ātrumu starp elektronisko sakaru tīkla pieslēguma punktu un Latvijas interneta apmaiņas punktu līdz 144 kilobiti sekundē”.

Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma (turpmāk – ESL) 1.panta 11.punkta a) apakšpunktu interneta piekļuves pakalpojumi var tikt nodrošināti:

- fiksētos elektronisko sakaru tīklos (kanālu un pakešu komutācijas tīklos);
- mobilo zemes elektronisko sakaru tīklos;
- tīklos, kurus izmanto radio un televīzijas signāla izplatīšanai;
- kabeļtelevīzijas un kabeļradio tīklos;
- elektrības kabeļu sistēmās, ciktāl tās ir izmantojamas, lai pārraidītu signālus.

Interneta piekļuves pakalpojumu sniegšanas tirgu ir iespējams sadalīt interneta vietējās piekļuves pakalpojumu tirgū un interneta starptautiskās piekļuves pakalpojuma tirgū. Papildus, KP, tāpat kā savos iepriekšējos lēmumos¹⁴, kuros bija izvērtēti konkurences apstākļi interneta pieslēguma pakalpojumu tirgū, uzskata, ka pašreiz interneta pieslēgumi, izmantojot fiksēto elektronisko sakaru tīklu, nav savstarpēji aizvietojami ar interneta pieslēguma pakalpojumiem, izmantojot mobilo elektronisko sakaru tīklu. Kā viens no galvenajiem argumentiem, ka pašlaik mobilais internets nevar sasniegt tādu ātrumu kā fiksētais internets (pašlaik fiksētais internets ir pieejams ar maksimālo ātrumu līdz 200 Mbit/s, bet mobilā interneta lejupielādes ātrums ir ap 3 MB/s).

BALTCOM un IZZI grupas uzņēmumi – darbojas interneta vietējās piekļuves pakalpojumu tirgū.

Publisko datu un elektronisko ziņojumu pārraides pakalpojumi ir „publiski pieejami elektronisko sakaru pakalpojumi, kas nodrošina signālu pārraidi vai maršrutēšanu publiskajos elektronisko sakaru tīklos, izņemot publiskos interneta piekļuves, balss telefonijas, radio un televīzijas programmu izplatīšanas pakalpojumus publiskajos elektronisko sakaru tīklos”. Datu pārraides pakalpojums ir tehnoloģiski vienkāršākais un plašāk izmantotais pakalpojuma

¹⁴KP 27.05.2010. lēmums Nr.42 „Par ziņojumu par SIA „Baltkom TV SIA” un SIA „Televideotīkls” apvienošanos”.

veids. Datu pārraides pakalpojums nodrošina ātru un drošu vietējā mēroga vai starptautisku datu pārraidi.

Ņemot vērā abu pakalpojumu tehnisko risinājumu, nav iespējams strikti nošķirt datu pārraides pakalpojumus no interneta piekļuves pakalpojumiem. Datu pārraides gadījumā līgums tiek slēgts ar klientu (parasti tie ir lielie vai vidēji uzņēmumi), kurš pieprasa saslēgt datu pārsūtīšanas punktus, t.i., Virtual Private Network („Virtuālais privātais tīkls”, turpmāk – VPT). VPT ir publiska datora tīkla kopa, kas, izmantojot dažādas sistēmas, izveidota tā, lai datu pārsūtīšanas videi izmantotu interneta tīklu. Šīs sistēmas izmanto šifrēšanu un citus drošības pasākumus, lai piekļuve tīklam būtu nodrošināta tikai autorizētiem lietotājiem. Par papildu samaksu klients var saņemt interneta piekļuves pakalpojumu. Interneta piekļuves pakalpojumu parasti izmanto nelieli klienti un privātpersonas, taču tas nenozīmē, ka klienti nevar saņemt arī datu pārraides pakalpojumus.

Tādējādi, konkrētās preces tirgus atbilstoši KL 1.panta 5.punktam ir interneta vietējā pieslēguma un datu pārraides pakalpojumu tirgus.

4.3.2. Konkrētais ģeogrāfiskais tirgus

BALTCOM grupas uzņēmumi SIA „BALTINET DATA”, SIA „MFL Serviss”, SIA „ALDEMS”, SIA „Multitone Balt”, SIA „TEHNONET”, SIA „LV Dats”, SIA „LATVIJAS DATORU TĪKLI”, SIA „Baltcom TV”, SIA „TELEVIDEOTĪKLS”, SIA „Global DVA”, SIA „LAIN NET”, SIA „INTERNETA PASAULE”, SIA „IME PLUS” darbojas interneta vietējās piekļuves pakalpojumu tirgū, sniedzot pakalpojumus galalietotājiem.

Arī IZZI grupas uzņēmumi – SIA „IZZI”, SIA „IZZI Ultracom”, SIA „IZZI Ethernet”, SIA „MAKSINETS”, SIA „Fastnets”, SIA „A Technologies”, SIA „LCOM”, SIA „Intentus Inkaso” sniedz interneta pakalpojumus galalietotājiem.

Interneta starptautiskās piekļuves pakalpojumu tirgū darbojas SIA „Lattelecom”, kas pakalpojumus sniedz interneta vietējās piekļuves pakalpojumu sniedzējiem un galapatērētājiem. BALTCOM grupas un IZZI grupas uzņēmumi nesniedz starptautiskās interneta piekļuves pakalpojumus un izmanto to elektronisko sakaru komersantu pakalpojumus, kuri to nodrošina.

Ņemot vērā minēto, apvienošanās dalībnieku darbība pārklājās Rīgas teritorijā un Ludzas teritorijā. Ietekmētais tirgus līdz ar to būtu vērtējams kā vietējais tirgus, t.i., teritorijas, kurās pārklājās apvienošanās dalībnieku elektronisko sakaru tīkli, kas to klientiem nodrošina interneta pieslēgumu.

Līdz ar to KP secina, ka konkrētie ģeogrāfiskie tirgi atbilstoši KL 1.panta 3.punktam ir Rīga un Ludza.

Šajā lietā KP uzskata, ka BALTCOM grupas un IZZI grupas apvienošanās rezultātā to tīkla pārklājumi nevar radīt ietekmi uz vietējā interneta pieslēguma pakalpojuma tirgu visā Latvijas teritorijā kopumā, tāpēc nav pamata kā konkrēto ģeogrāfisko tirgu noteikt visu Latvijas teritoriju.

Ņemot vērā minēto, par konkrētajiem tirgiem tiek definēti:

- 1) vietējā interneta pieslēguma un datu pārraides pakalpojumu tirgus Rīgā;
- 2) vietējā interneta pieslēguma un datu pārraides pakalpojumu tirgus Ludzā.

4.4. Balss telefonijas pakalpojuma tirgus

Balss telefonijas pakalpojums ir publisks elektronisko sakaru pakalpojums, kas nodrošina runas signālu pārraidi starp noteiktiem elektronisko sakaru tīkla vai tīklu pieslēguma punktiem pieslēgtām elektronisko sakaru gala iekārtām reālajā laikā. Atkarībā no tā, kāds elektronisko sakaru tīkls tiek izmantots balss telefonijas pakalpojumu sniegšanai, ir iespējams izdalīt balss telefoniju fiksētajā elektronisko sakaru tīklā un balss telefoniju mobilajā elektronisko sakaru tīklā.

Līdz šim, vērtējot balss telefonijas mazumtirdzniecības pakalpojumu fiksētajā elektronisko sakaru tīklā un mobilajā elektronisko sakaru tīklā savstarpēju aizvietojamību, KP ir secinājusi, ka minētie pakalpojumi nav savstarpēji aizvietojami.

Saskaņā ar Ziņojumā norādīto informāciju BALTCOM grupa un IZZI grupa sniedz fiksētās balss telefonijas pakalpojumus (BALTCOM grupa tikai Rīgā un Salaspilī), kā arī balss telefonijas pakalpojumus mobilajā elektronisko sakaru tīklā Latvijā.

Izvērtējot Ziņojumā norādīto informāciju, KP secina, ka apvienošanās ietekme uz balss telefonijas tirgu (gan fiksētās, gan mobilās telefonijas pakalpojumu tirgū) ir niecīga un nav pamatoti vērtēt konkrēto tirgu un apvienošanās ietekmi uz to.

5. Apvienošanās ietekmes izvērtējums

5.1. Apvienošanās ietekmes izvērtējums maksas televīzijas tirgos Rīgā, Balvos, Jēkabpilī, Ludzā un Latvijā kopumā

5.1.1. Barjeras komercdarbības uzsākšanai un paplašināšanai

Lai uzsāktu kabeļtelevīzijas pakalpojumu sniegšanu, komercsabiedrībai normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir jāsaņem Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes (turpmāk – NEPLP) licence kabeļtelevīzijas darbībai un SPRK publiskā fiksētā telekomunikācijas tīkla operatora individuālā licence telekomunikāciju pakalpojumu sniegšanai. EPLL 16.panta otrajā daļā ir noteikts, ka „elektronisko sakaru komersantiem ir tiesības ierīkot publiskos elektronisko sakaru tīklus un izbūvēt to infrastruktūras būves (...) valsts, pašvaldības un privātajā īpašuma teritorijā, iepriekš saskaņojot projektu ar nekustamā īpašuma īpašnieku vai vadītāju”. Elektronisko komunikāciju tīklu ierīkošanas un būvniecības kārtību nosaka Ministru kabineta 04.04.2006.noteikumi Nr.256 „Elektronisko sakaru tīklu ierīkošanas un būvniecības kārtība”. No iepriekš minētā var secināt, ka nepieciešamo dokumentu izstrādāšana, saskaņošana un atļauju saņemšana kabeļtīklu ierīkošanai var tikt uzskatīti par šķēršļiem kabeļtelevīzijas pakalpojuma attīstībai.

Kā vienu no galvenajiem šķēršļiem jānorāda, ka kabeļtīkla izbūvēšanai ir nepieciešami lieli finansiālie ieguldījumi. Turklāt komercsabiedrībai ienākot jaunajā teritorijā, kur jau darbojas viens vai vairāki kabeļtelevīzijas pakalpojuma sniedzēji, ir jārēķinās ar to, ka, lai piesaistītu potenciālo abonentu uzmanību, t.sk. to, kas jau izmanto kabeļtelevīzijas pakalpojumus, jāpiedāvā akcijas vai jārīko cenu atlaižu pasākumi, kas, savukārt, samazina sagaidāmo ienākumu līmeni un var palielināt ieguldījumu atgūšanas laiku.

Jāpiemin arī, ka šķēršļus kabeļtelevīzijas infrastruktūras izbūvei dzīvojamās mājās var veidot nama apsaimniekotāja rīcība, ierobežojot operatoriem tīkla izbūves iespējas.

Ņemot vērā minēto, secināms, ka konkrētajā tirgū pastāv barjeras jaunu tirgus dalībnieku ienākšanai. Vienlaicīgi KP norāda, ka telekomunikāciju tehnoloģiju attīstības process notiek ļoti strauji. Līdz ar to maksas televīzijas tirgū arvien vairāk ienāk interneta televīzija, kur televīzijas pakalpojumi tiek sniegti, izmantojot interneta pieslēgumu. Ievērojot teikto, KP secina, ka barjeras jaunu tirgus dalībnieku ienākšanai šajā tirgū samazinās.

5.1.2. Konkrēto tirgu struktūra

Lai izvērtētu apvienošanās ietekmi uz konkurences apstākļiem, t.sk., vai apvienošanās rezultātā rodas vai nostiprinās dominējošais stāvoklis un vai var tikt būtiski samazināta konkurence maksas televīzijas pakalpojumu tirgū, KP pieprasīja informāciju par abonentu skaitu no vairākiem tirgus dalībniekiem. Tirgus daļas maksas televīzijas pakalpojumu tirgū var tikt aprēķinātas pēc tirgus dalībnieku apgrozījumiem no maksas televīzijas pakalpojumu sniegšanas un pēc tirgus dalībnieku abonentu skaita. Bet, ņemot vērā to, ka katram tirgus dalībniekam pakalpojumu cenas atšķiras, kā arī mazākā vai lielākā mērā atšķiras piedāvājums (dažādas pakas, dažāds kanālu skaits), KP uzskata, ka tirgus daļu atspoguļojums pēc abonentu skaita šajā lietā sniedz objektīvāku ainu par tirgus struktūru.

Pamatojoties uz saņemtajiem datiem, KP izvērtēja maksas televīzijas pakalpojumu sniedzēju ekonomisko stāvokli Rīgā, Balvos, Jēkabpilī un Ludzā, ņemot vērā abonentu skaitu, apgrozījumu un tirgus daļas, kas norādītas tabulās Nr.7, 8, 9, 10, 11, 12¹⁵.

Analizējot tirgus daļas pa atsevišķām pilsētām, KP norāda, ka aprēķinu tabulās nav norādīti dati par Viasat AS Latvia filiāles tirgus daļām, jo Viasat AS Latvia filiāle neveic abonentu uzskaiti atsevišķi pa pilsētām.

Tirgus struktūra Rīgā un apvienošanās ietekme uz tirgu

Ziņojumā norādīts, ka ar maksas televīzijas pakalpojumu sniegšanu Rīgas pilsētas teritorijā darbojas sekojoši apvienošanās dalībnieku saistītie uzņēmumi: SIA „IPTV”, SIA „TELEVIDEOTĪKLS”, SIA „BALTINET DATA”, SIA „MFL Serviss”, AS „BALTCOM”, SIA „IZZI”, SIA „IZZI FAO”. SIA „BALTINET DATA” un SIA „MFL Serviss” maksas televīzijas pakalpojumus ar savu infrastruktūru nenodrošina. Ja formāli SIA „BALTINET DATA” un SIA „MFL serviss” arī slēdz līgumus ar abonentiem par televīzijas pakalpojumiem, fiziski tiek izmantota SIA „BALTCOM TV” infrastruktūra. Attiecīgi dati par SIA „MFL Serviss” un SIA „BALTINET DATA” tiek faktiski pieskaitīti SIA „BALTCOM TV” datiem.

Bez apvienošanās dalībniekiem – BALTCOM grupas un IZZI grupas – maksas televīzijas pakalpojumu Rīgas teritorijā sniedz arī šādi tirgus dalībnieki: SIA „Lattelecom”, Viasat AS Latvia filiāle, AS „BALTCOM”, SIA „Livas KTV”, SIA „L.A.T.”, SIA „Ardi” u.c.

Saskaņā ar apvienošanās dalībnieku sniegto informāciju BALTCOM grupas un IZZI grupas kopējā tirgus daļa Rīgā 2011.gadā pēc abonentu skaita pārsniedza 40% (*), bet pēc apgrozījuma pārsniedza 50% (*). Savukārt BALTCOM grupas un IZZI grupas kopējā tirgus daļa Rīgā 2012.gadā samazinājās un bija (*)(>40%) pēc abonentu skaita, bet pēc apgrozījuma (*)(>50%). KP veiktie tirgus daļu aprēķini ir apkopoti tabulā Nr.7.

Tabula Nr.7 Maksas televīzijas pakalpojumu tirgus lielums un sadalījums pēc abonentu skaita Rīgā 2011.-2012.gadā

Operators	2011.gads		2012.gads	
	Abonentu skaits	Tirgus daļa %	Abonentu skaits	Tirgus daļa %
BALTCOM (1)	(*)	(*) (<40)	(*)	(*) (<40)
TELEVIDEO TĪKLS (2)	(*)	(*) (<10)	(*)	(*) (<10)
IPTV (3)	(*)	(<1)	(*)	(<1)
BALTCOM KOPĀ (1+2+3)	(*)	(*) (>40)	(*)	(*) (<40)
IZZI (5)	(*)	(*) (<20)	(*)	(*) (<20)
IZZI FAO (6)	(*)	(*) (<1)	(*)	(<1)
IZZI KOPĀ (5+6)	(*)	(*) (<20)	(*)	(*) (<20)
IZZI grupa un BALTCOM grupa KOPĀ (1+2+3+4+5+6)	(*)	(*) (>50)	(*)	(*) (>40)
Livas	(*)	(*) (<10)	(*)	(*) (<10)

¹⁵Saskaņā ar KL 1.panta 10.punktu „tirgus daļa – tirgus dalībnieka piedāvāto preču daļa konkrētajā tirgū attiecībā pret visu šajā tirgū piedāvāto preču apjomu”.

L.A.T.	(*)	(*) (<10)	(*)	(*) (<10)
Lattelecom IP (7)	(*)	(*) (<20)	(*)	(*) (<20)
Lattelecom virszemes TV – maksas (8)	(*)	(*) (<10)	(*)	(*) (<10)
Lattelecom KOPĀ (7+8)	(*)	(*) (<20)	(*)	(*) <30)
Pārējie kabeļu televīzijas operatori	(*)	(*) (>20)	(*)	(*) (>20)
PAVISAM KOPĀ	262 700*	100	253 200*	100

*pēc SIA „TNS Latvia” sniegtās informācijas (19.02.2013. vēstule Nr.2013/02-01).

KP secina, ka Rīgā 2011.gadā tirgus līderis pēc abonētu skaita bija BALTCOM grupa, kuras tirgus daļa bija (*) (>40%), otrs lielākais uzņēmums, ņemot vērā tirgus daļu, bija SIA „Lattelecom” ar (*) (<20%). Kā trešais pēc abonētu skaita ir IZZI grupa, kuras tirgus daļa bija (*) (<20%).

Analizējot datus par 2012.gadu, secināms, ka BALTCOM grupas tirgus daļa ir (*) (<40%), IZZI grupas – (*) (<20%), bet SIA „Lattelecom” – (*) (<30%)¹⁶. Izvērtējot datus par 2012.gadu un salīdzinot tos ar 2011.gada rādītājiem, KP secina, ka apvienošanās dalībnieku tirgus daļa ir samazinājusies par (*) %, bet SIA „Lattelecom” tirgus daļa ir pieaugusi par (*) %.

Izvērtējot tirgus struktūras dinamiku maksas televīzijas tirgū Rīgas teritorijā, KP secina, ka, lai arī apvienošanās rezultātā apvienotā tirgus dalībnieka tirgus daļa pieaug, šajā teritorijā patērētājiem ir pieejamas alternatīvas, t.i., citi kabeļtelevīzijas operatori, SIA „Lattelecom” zemes un interaktīvā televīzija, kā arī satelīttelevīzija, kas spēj radīt konkurences spiedienu uz apvienošanās dalībnieku cenu politiku.

Vienlaicīgi KP norāda, ka tuvāko mēnešu laikā notiks konkurss „Maksas televīzijas pakalpojuma nodrošināšana zemes apraidē” (turpmāk – Konkurss), kura rezultāti var mainīt maksas televīzijas tirgus struktūru Latvijas teritorijā (arī Rīgas teritorijā). Atkarībā no konkursa rezultātiem (ja BALTCOM grupas uzņēmums uzvarēs konkursā) tirgus struktūra var izmainīties un konkurence var būtiski samazināties, jo zemes apraides platforma (maksas zemes televīzija) ir nozīmīga alternatīva kabeļtelevīzijas pakalpojumiem, it īpaši tiem patērētājiem, kas vēlas izmantot tikai televīzijas pakalpojumus, bez interneta pakalpojumiem¹⁷, vai arī vēlas, lai tiem kabeļtelevīzijas un interneta pakalpojumus nodrošinātu dažādi operatori. Vienlaicīgi nevar noliegt, ka attīstās jauna alternatīva – interneta televīzija, kuru piedāvā SIA „Lattelecom” u.c. tirgus dalībnieki un perspektīvā arī mobilo sakaru operatori.

Tirgus struktūra Balvos un apvienošanās ietekme uz tirgu

Balvos maksas televīzijas pakalpojumus sniedz sekojoši tirgus dalībnieki¹⁸: BALTCOM grupa, IZZI grupa, SIA „Lattelecom” un vēl, iespējams, daži mazi, nenozīmīgi tirgus dalībnieki.

¹⁶ SIA „Lattelecom” 11.01.2013. vēstulē Nr.5-1 ir norādīts, ka (*). Minētie dati ir ļoti tuvi KP aprēķinātajām tirgus daļām, kopīgā apvienošanās dalībnieka tirgus daļa atšķiras tikai 5% robežās. Līdz ar to jāsecina, ka dati pamatā atspoguļo patieso situāciju tirgū.

¹⁷ Praktiski visi kabeļtelevīzijas operatori piedāvā arī interneta pakalpojumus, un uz interneta pakalpojumu bāzes, kā minēts augstāk, iespējams nodrošināt arī televīzijas pakalpojumus, šajā gadījumā patērētājs maksās gan par televīzijas pakalpojumu, gan par interneta pakalpojumu.

¹⁸ Nav ietverta Viasat AS Latvia filiāles tirgus daļa.

Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju BALTCOM grupas un IZZI grupas kopējā tirgus daļa Balvos 2012.gadā pārsniedza 60% (*) pēc abonenta skaita, bet pēc apgrozījuma pārsniedza 50% (*). KP veiktie tirgus daļu aprēķini ir apkopoti tabulā Nr.8.

Tabula Nr.8 Maksas televīzijas pakalpojumu tirgus lielums un sadalījums pēc abonentu skaita Balvos 2011.-2012.gadā

Operators	2011.gads		2012.gads	
	Abonentu skaits	Tirgus daļa %	Abonentu skaits	Tirgus daļa %
(1) BALTCOM	(*)	(*) (>40)	(*)	(*) (>40)
(2) IZZI	(*)	(*) (<20)	(*)	(*) (<20)
KOPĀ (1+2)	(*)	(*) (>60)	(*)	(*) (>60)
(3) Lattelecom IP televīzija	(*)	(*) (<10)	(*)	(*) (<20)
(4) Lattelecom Virszemes TV – maksas	(*)	(*) (<20)	(*)	(*) (<20)
KOPĀ (3+4)	(*)	(*) (<20)	(*)	(*) (>20)
Citi	(*)	(*) (<30)	(*)	(*) (<20)
PAVISAM KOPĀ*	(*)	100	(*)	100

*Informācija no Ziņojuma.

KP secina, ka Balvos 2011.gadā tirgus līderis pēc abonentu skaita bija BALTCOM grupa, kuras tirgus daļa bija (*) (>40%), otrs lielākais uzņēmums, ņemot vērā tirgus daļu, bija IZZI grupa ar (*) (<20%). Kā trešais ir SIA „Lattelecom”, kuras tirgus daļa bija (*) (<20%).

Analizējot datus par 2012.gadu, secināms, ka BALTCOM grupas tirgus daļa ir (*) (>40%), IZZI grupai (*) (<20%), bet SIA „Lattelecom” – (*) (<30%).

Konkrētajā tirgū Balvos laika periodā no 2011. līdz 2012.gadam ir novērojams pieaugums BALTCOM grupas tirgus daļai par (*) %, IZZI grupai –samazinājums par (*) %. Apvienošanās dalībnieku kopējā tirgus daļa šajā periodā ir pieaugusi par (*) %.

Vienlaicīgi SIA „Lattelecom” tirgus daļa laika periodā no 2011.gada līdz 2012.gada beigām ir pieaugusi par (*) %.

Balvos pēc apvienošanās būs tikai divi lieli tirgus dalībnieki un daži mazi operatori, ieskaitot Viasat AS Latvia filiāli.

Izvērtējot konkurences apstākļus maksas televīzijas tirgū Balvu teritorijā, KP secina, ka, lai arī apvienošanās rezultātā apvienotā tirgus dalībnieka tirgus daļa pieaug, šajā teritorijā patērētājiem ir pieejamas alternatīvas, t.i., SIA „Lattelecom” zemes un interaktīvā televīzija, kā arī satelīttelevīzija, kas spēj radīt konkurences spiedienu uz apvienošanās dalībnieku cenu politiku.

Vienlaicīgi KP norāda, ka secinājumi par tirgus struktūras iespējamām izmaiņām Konkursa rezultātā ir attiecināmi arī uz Balvu tirgu.

Tirgus struktūra Jēkabpilī un apvienošanās ietekme uz tirgu

Jēkabpilī maksas televīzijas pakalpojumus sniedz sekojoši tirgus dalībnieki¹⁹: BALTCOM grupa, IZZI grupa, SIA „Lattelecom” un daži mazākie operatori.

Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju BALTCOM grupas un IZZI grupas kopējā tirgus daļa Jēkabpilī 2012.gadā pārsniedza 60% (*) pēc abonenta skaita un pēc apgrozījuma (*).

KP veiktie tirgus daļu aprēķini ir apkopoti tabulā Nr.9.

Tabula Nr.9 Maksas televīzijas pakalpojumu tirgus lielums un sadalījums pēc abonentu skaita Jēkabpilī 2011.-2012.gadā

Operators	2011.gads		2012.gads	
	Abonentu skaits	Tirgus daļa %	Abonentu skaits	Tirgus daļa %
BALTCOM (1)	(*)	(*) (<40)	(*)	(*) (<40)
IZZI (2)	(*)	(*) (<40)	(*)	(*) (<30)
KOPĀ (1+2)	(*)	(*) (>60)	(*)	(*) (>50)
Lattelecom IP televīzija (3)	(*)	(*) (<30)	(*)	(*) (<40)
Lattelecom Virszemes TV – maksas (4)	(*)	(*) (<10)	(*)	(*) (<10)
KOPĀ (3+4)	(*)	(*) (<40)	(*)	(*) (>40)
PAVISAM KOPĀ	(*)	100	(*)	100

KP secina, ka Jēkabpilī 2011.gadā trīs lielākajiem maksas televīzijas operatoriem tirgus daļas bija aptuveni vienādas: SIA „Lattelecom” (*) (<40%), BALTCOM grupai (*) (<40%), IZZI grupai (*) (<40%).

Analizējot datus par 2012.gadu, secināms, ka SIA „Lattelecom” tirgus daļa pēc abonentu skaita ir (*) (>40%), BALTCOM grupai – (*) (<40%), IZZI grupas – (*) (<30%).

Izvērtējot BALTCOM grupas un IZZI grupas kopējo tirgus daļu Jēkabpilī, KP konstatē, ka tā 2011.gadā bija (*) (>60%).

Dati par 2012.gadu liecina, ka BALTCOM grupai uz IZZI grupai kopējā tirgus daļa Jēkabpilī bija (*) (>50%).

Vērtējot tirgus tendences laika periodā no 2011.gada sākuma līdz 2012.gada beigām, ir novērojams BALTCOM grupas un IZZI grupas kopējās tirgus daļu samazinājums par (*) %. Savukārt SIA „Lattelecom” tirgus daļa minētajā laika posmā ir pieaugusi par (*) %.

Tas liecina par to, ka SIA „Lattelecom” rada konkurences spiedienu. Situācija var mainīties atkarībā no Konkursa rezultātiem.

Jēkabpilī pēc apvienošanās būs divi lieli tirgus dalībnieki, mazo tirgus dalībnieku tirgus daļa ir niecīga, bet Viasat AS Latvia filiāles tirgus daļa nav zināma, jo dati par satelīta televīzijas pakalpojuma realizācijas apjomiem nav pieejami pa atsevišķām pilsētām, tabulā Nr.9 informācija par satelīta televīziju nav iekļauta.

¹⁹ Nav ietverta VIASAT tirgus daļa.

Izvērtējot tirgus struktūru Jēkabpils teritorijā, KP secina, ka, lai arī apvienošanās rezultātā apvienotā tirgus dalībnieka tirgus daļa pieaug, šajā teritorijā patērētājiem ir pieejamas alternatīvas, t.i., SIA „Lattelecom” zemes un interaktīvā televīzija, kā arī satelīttelevīzija, kas spēj radīt konkurences spiedienu uz apvienošanās dalībnieku cenu politiku.

Līdzīgi kā Rīgā un Balvos, situācija Jēkabpilī var mainīties atkarībā no Konkursa rezultātiem, kā arī uz Jēkabpili attiecās secinājumi par jaunajām alternatīvajām pakalpojumu tehnoloģijām.

Tirgus struktūra Ludzā un apvienošanās ietekme uz tirgu

Ludzā maksas televīzijas pakalpojumus sniedz šādi tirgus dalībnieki²⁰: BALTCOM grupa, IZZI grupa un SIA „Lattelecom”.

Saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju BALTCOM grupas un IZZI grupas kopējā tirgus daļa Ludzā 2012.gadā pārsniedza 70 % pēc abonentu skaita (*) un pēc apgrozījuma (*). KP veiktie tirgus daļu aprēķini ir apkopoti tabulā Nr.10.

Tabula Nr.10 Maksas televīzijas pakalpojumu tirgus lielums un sadalījums pēc abonentu skaita Ludzā 2011.-2012.gadā

Operators	2011.gads		2012.gads	
	Abonentu skaits	Tirgus daļa %	Abonentu skaits	Tirgus daļa %
IZZI (1)	(*)	(*) (>40)	(*)	(*) (>40)
TELEVIDEOTĪKLS (BALTCOM grupa) (2)	(*)	(*) (<40)	(*)	(*) (<30)
KOPĀ (1+2)	(*)	(*) (>80)	(*)	(*) (>70)
SIA „Vels”			(*)	(*) (<10)
Lattelecom IP televīzija (3)	(*)	(*) (<10)	(*)	(*) (<10)
Lattelecom Virszemes TV – maksas (4)	(*)	(*) (<10)	(*)	(*) (<10)
KOPĀ 3+4	(*)	(*) (<20)	(*)	(*) (<20)
Citi	(*)	(*) (<10)	(*)	(*) (<10)
PAVISAM KOPĀ*	(*)	100	(*)	100

*Informācija no Ziņojuma.

KP secina, ka Ludzā 2011.gadā tirgus līderis pēc abonentu skaita bija IZZI grupa, kuras tirgus daļa bija (*) (>40%), otrs lielākais uzņēmums bija BALTCOM grupa ar (*) (<40%). Trešais pēc abonentu skaita ir SIA „Lattelecom”, kuras tirgus daļa bija (*) (<20%).

Analizējot datus par 2012.gadu, secināms, ka IZZI grupas tirgus daļa ir (*) (>40%), BALTCOM grupas – (*) (<30%), bet SIA „Lattelecom” – (*) (<20%).

Izvērtējot situāciju laika periodā no 2011.gada sākuma līdz 2012.gada beigām, kopējā apvienošanās dalībnieku tirgus daļa šajā konkrētajā tirgū ir samazinājusies par (*) %, bet SIA „Lattelecom” tirgus daļa ir palielinājusies par (*) %.

²⁰ Nav ietverta Viasat AS Latvia filiāles tirgus daļa.

KP norāda, ka starp visiem ietekmētajiem konkrētajiem ģeogrāfiskajiem tirgiem Ludza ir tas tirgus, kurā BALTCOM grupas un IZZI grupas tirgus daļa ir vislielākā. Pēc apvienošanās Ludzā būs tikai divi lieli tirgus dalībnieki, kā arī daži mazāki tirgus dalībnieki un Viasat AS Latvia filiāle.

Izvērtējot konkurences apstākļus maksas televīzijas tirgū Ludzas teritorijā, KP secina, ka tirgū ir pietiekamas alternatīvas, lai izdarītu spiedienu uz apvienoto tirgus dalībnieku. Turklāt šajā teritorijā vēl darbojas salīdzinoši liels interneta pakalpojuma piegādātājs – SIA „Velss”.

Tāpat tirgus struktūru var ietekmēt Konkursa rezultāti (ja uzvar apvienotais tirgus dalībnieks) un tāpat alternatīvu piedāvājumu var veidot attīstošā interneta televīzija.

Tabula Nr.11 Kopējais IZZI, BALTCOM grupas, SIA „Lattelecom”, SIA „Livas KTV” abonentu skaits 2011. un 2012.gadā

Operators	Abonentu skaits		
	2010.gada 1.cet.*	2011.gads	2012.gads
Rīgā			
BALTCOM grupa	(*)	(*)	(*)
IZZI grupa	(*)	(*)	(*)
SIA „Lattelecom”	(*)	(*)	(*)
SIA „Livas KTV”		(*)	(*)
Balvos			
BALTCOM grupa	(*)	(*)	(*)
IZZI grupa	(*)	(*)	(*)
SIA „Lattelecom”	(*)	(*)	(*)
Jēkabpilī			
BALTCOM grupa	(*)	(*)	(*)
IZZI grupa	(*)	(*)	(*)
SIA „Lattelecom”	(*)	(*)	(*)
Ludzā			
BALTCOM grupa	(*)	(*)	(*)
IZZI grupa	(*)	(*)	(*)
SIA „Lattelecom”	(*)	(*)	(*)

*no KP 13.11.2010. lēmuma lietā Nr.1492/10/03.01.-01./13 „Par Baltkom grupas, Izzi grupas un SIA „EST Risinājumi” apvienošanu”

5.1.3. Maksas televīzijas pakalpojumi Latvijā kopumā

Izvērtējot kopējo situāciju maksas televīzijas tirgū Latvijā, norādāms, ka saskaņā ar SIA „TNS Latvia” 19.02.2013. vēstulē Nr.2013/02-01 sniegto informāciju Latvijā ir 814 000 mājsaimniecību, kurās ir vismaz viens televizors, 723 600 mājsaimniecību no tām ir maksas televīzijas abonenti. Tādējādi pašlaik maksas televīzijas tirgū Latvijā ir 90 400 mājsaimniecību, ko tirgus dalībniekiem ir iespējams piesaistīt.

Tabula Nr.12 Maksas televīzijas pakalpojumi Latvijā kopumā

Operators	2011.gads		2012.gads	
	Abonentu skaits	Tirgus daļa %	Abonentu skaits	Tirgus daļa %
BALTCOM grupa (1)	(*)	(*) (<20)	(*)	(*) (<20)
IZZI grupa (2)	(*)	(*) (<10)	(*)	(*) (<10)
IZZI grupa un BALTCOM grupa KOPĀ (1+2)	(*)	(*)(<30)	(*)	(*) (<30)
VIASAT	(*)	(*) (<20)	(*)	(*) (<10)

Lattelecom IP televīzija (3)	(*)	(*) (<20)	(*)	(*) (<20)
Lattelecom virszemes TV – maksas (4)	(*)	(*) (<20)	(*)	(*) (<20)
KOPĀ (3+4)	(*)	(*) (<30)	(*)	(*)(<30)
Lattelecom Interneta (WEB) televīzija*	(*)		(*)	
Citi	(*)	(*) (<40)	(*)	(*) (<40)
PAVISAM KOPĀ²¹	(*)	100	(*)	100

* tirgus daļa netiek aprēķināta, jo interneta televīzija nav televīzija tās klasiskajā izpratnē.

Vērtējot situāciju maksas televīzijas tirgū Latvijā kopumā, pēc lietas izpētes gaitā iegūtās informācijas, KP secina, ka SIA „Lattelecom” palielina savu tirgus daļu. Tas notiek, t.sk. atņemot abonentus apvienošanās dalībniekiem, bet notiek lēni. Vienlaicīgi pastāv risks, ka pēc apvienošanās darījuma ilgtermiņā palielināsies koordinējošās ietekmes starp SIA „Lattelecom” un apvienoto tirgus dalībnieku risks (par pakalpojumu cenu noteikšanu, vai cita veida darbībām), jo īstermiņa un vidējā termiņa perspektīvā pēc apvienošanās darījuma vērā ņemamu konkurentu, kas varētu radīt efektīvu konkurenci apvienotam tirgus dalībniekam un SIA „Lattelecom”, Latvijā kopumā nebūs. SIA „Lattelecom” ir vērtējams par nozīmīgu konkurentu, kas spēj izdarīt spiedienu uz apvienošanās dalībniekiem, ja tirgus struktūra būtiski nemainīsies Konkursa rezultātā. Viasat AS Latvia filiāle ir vērtējama kā mazāk efektīvs konkurents. KP, vadoties no Viasat AS Latvia filiāles sniegtajiem datiem, secina, ka 2011.gadā Viasat AS Latvia filiāles abonentu skaits Latvijā bija (*), 2012.gadā – (*). Izvērtējot minētos datus, KP konstatē, ka ir novērojams Viasat AS Latvia filiāles abonentu skaita kritums, kas samazina šī uzņēmuma konkurences spiedienu lietā definētajos konkrētajos tirgos.

Vērtējot apvienošanās ietekmi uz maksas televīzijas pakalpojuma tirgu Latvijā, secināms, ka Latvijā kopumā IZZI grupa un BALTCOM grupa ir tuvākie konkurenti. To tirgus daļas atsevišķi Latvijas mērogā nav lielas, un, lai gan kopējā tirgus daļa ir ievērojama, tā nav vislielākā tirgū.

5.2. Apvienošanās ietekmes izvērtējums maksas televīzijas kanālu vairumtirdzniecības tirgos Latvijas teritorijā kopumā

KP secina, ka apvienošanās ietekmēs maksas televīzijas kanālu vairumtirdzniecības tirgu Latvijas teritorijā, jo apvienošanās rezultātā apvienotais tirgus dalībnieks iegūs tirgus varu maksas televīzijas kanālu iepirkumā un tādējādi ietekmēs maksas televīzijas kanālu vairumtirdzniecības tirgu. Apvienošanās ietekme būs jūtama attiecībā uz reģionālajiem televīzijas kanāliem, nevis starptautiskajiem televīzijas kanāliem.

KP lietas izpētes gaitā nosūtīja informācijas pieprasījumus televīzijas satura piegādātājiem.

SIA „TEM LV” (turpmāk – TEM) 18.02.2013. vēstulē Nr.13/030 norādīts, ka „TEM uzskata, ka apvienošanās ir kategoriski nepieļaujama sekojošu iemeslu dēļ:

- Jebkura apvienošanās, sevišķi dotajā situācijā, noved pie konkurences samazināšanās un līdz ar to cietīs ne tikai programmu piegādātāji, bet pats galvenais – patērētāji, jo tiem praktiski nebūs izvēles iespējas;

²¹ Pēc TNS sniegtās informācijas.

- Apvienošanās rezultātā tiks izdarīts spiediens uz TV programmu ražotājiem un izplatītājiem, ar mērķi samazināt cenas, kas savukārt nozīmē to, ka cenu samazināšanās rezultātā TV programmu ražotāji saņems mazāk ienākumus, kurus varēs ieguldīt TV programmas veidošanā, tās kvalitāte kritīsies un cietējs atkal būs skatītājs”.

Viasat AS Latvia filiāles viedoklis (25.01.2013. Viasat AS Latvia filiāles vēstule Nr.25/01/2013):

„Gan BALTCOM grupai, gan IZZI grupai ir ievērojams abonentu skaits, tādējādi jaunizveidotais tirgus dalībnieks spēs realizēt tirgus varu vairumtirdzniecības līmenī, tādējādi būtiski ietekmējot VIASAT un citu maksas kanālu veidotāju iespēju nodrošināt pieeju gala skatītājam.”

„Tādējādi attiecībās ar maksas televīzijas vairumtirdzniecības pakalpojuma sniedzējam (programmu veidotājiem) apvienotajam tirgus dalībniekam izveidosies būtiska iepirkuma vara. Vietējo kanālu noiets būs lielā mērā atkarīgs no „BALTCOM/Izzi grupas iepirkuma, tādējādi padarot programmu veidotājus par ekonomiski atkarīgiem no minētajiem maksas televīzijas operatoriem un būtiski ietekmējot VIASAT konkurētspēju saistībā ar šo vietējā satura kanālu iepirkumu.”

Izvērtējot minētos viedokļus, KP secina, ka MTG Broadcasting AB un AS „Latvijas Neatkarīgā Televīzija” (turpmāk- AS „LNT”) apvienošanās rezultātā²², kas notika 2012.gadā, MTG grupa ir nostiprinājusi savas pozīcijas tirgū un tā ir pietiekami spēcīga, lai nepieļautu, ka apvienotais tirgus dalībnieks vienpusēji veidotu sadarbības noteikumus; tā ir spējīga līdzsvarot apvienošanās ietekmi sarunās. Attiecībā par ārvalstīs ražotiem kanāliem KP uzskata, ka tas realizācijas apjoms, ko nodrošina apvienošanās dalībnieki (Latvijā), nav tik lielas, lai ārvalstu ražotāji varētu kļūt atkarīgi no apvienotā tirgus dalībnieka. t.i., tirgū pastāvēs t.s. kompensējošā tirgus vara (*contraveiling market power*).

KP secina, ka attiecībā pret citiem piegādātājiem kanālu vairumtirdzniecības tirgū Latvijas teritorijā apvienošanās rezultātā var rasties riski attiecībā uz maziem satura piegādātājiem, kuri piegādā savu produkciju tikai Latvijas teritorijā. Bet ievērojot pastāvošās un attīstošās alternatīvas, šis risks nav liels. Lielāks risks šajā ziņā var rasties, ja apvienotais tirgus dalībnieks uzvarēs Konkursā.

5.3. Apvienošanas ietekmes izvērtējums vietējā interneta pieslēguma un datu pārraides pakalpojumu tirgos Rīgā, Ludzā un Latvijā kopumā

Elektronisko sakaru pakalpojumu līmeņa attīstība un tirgus situācija nosaka interneta pieslēgumu tehniskās iespējas un tarifu dažādību. Patērētājiem tiek piedāvāti interneta pieslēguma pakalpojumi ar dažādiem tehnoloģiskiem risinājumiem.

Latvijā ir izplatīti visi Eiropā pieejamie tehnoloģiju un interneta pieslēgumu veidi, sākot no iezvanpieejas līdz optiskajiem pieslēgumiem. Latvijā strauji pieaug to cilvēku skaits, kas internetu izmanto mājās, pieprasījums pēc minētā pakalpojuma pieaug, un tirgus nav piesātināts.

Lai izvērtētu apvienošanās ietekmi uz konkurences apstākļiem, t.sk. vai apvienošanās rezultātā rodas vai nostiprinās dominējošais stāvoklis, vai var tikt būtiski samazināta konkurence interneta pakalpojuma un datu pārraides tirgū, KP pieprasīja informāciju no vairākiem tirgus dalībniekiem. Pamatojoties uz saņemtajiem datiem, KP izvērtēja interneta pakalpojuma un datu pārraides sniedzēja ekonomisko stāvokli Rīgā un Ludzā, ņemot vērā abonentu skaitu, apgrozījumu un tirgus daļas, kas norādītas Tabulās Nr.13 un 14.

Ziņojumā norādīts: „Apvienošanās dalībnieku rīcībā nav informācijas par juridiskajām personām, t.i., abonentu skaitu, jo Apvienošanās dalībnieku rīcībā nav informācijas par

²² <http://www.kp.gov.lv/files/pdf/UN1dnCrDP7.pdf>.

juridiskajām personām, t.i., „biznesa klientiem”, kuriem Interneta piekļuves pakalpojumu sniedz SIA „Lattelecom””. Norādītajās tabulās nav minētas arī komercsabiedrības, kuras sniedz interneta piekļuves pakalpojumus lielākoties juridiskajām personām, piemēram, SIA „OPTRON”, SIA „TELIA Latvija”, VAS „Latvenergo telekomunikācijas”, AS „Valsts informācijas tīkla aģentūra” un SIA „LATNET”.

Tabula Nr.13 Interneta un datu pārraides pakalpojumu tirgus lielums un sadalījums Rīgā pēc abonētu skaita 2011.- 2012.gadā

Operators	2011.gads		2012.gads	
	Abonētu skaits	Tirgus daļa %	Abonētu skaits	Tirgus daļa %
Lattelecom	(*)	(*) (>40)	(*)	(*) (>40)
AS Balticom	(*)	(*) (<20)	(*)	(*) (<20)
BALTCOM	(*)	(*) (<10)	(*)	(*) (<10)
Baltinet Data	(*)	(*) (<10)	(*)	(*) (<10)
MFL Serviss	(*)	(*) (<10)	(*)	(*) (<10)
GLOBAL DVA	(*)	(<1)	(*)	(<1)
INTERNETA PASAULE	(*)	(<1)	(*)	(<1)
BALTCOM grupa kopā	(*)	(*) (<20)	(*)	(*) (<20)
IZZI	(*)	(*) (<10)	(*)	(*) (<10)
IZZI FAO	(*)	(<1)	(*)	(<1)
Com4tel sakari	(*)	(<1)	(*)	(<1)
DT Komunikācijas	(*)	(<1)	(*)	(<1)
Fastnets	(*)	(<1)	(*)	(<1)
IZZI Ethernet	(*)	(<1)	(*)	(<1)
Maksinets	(*)	(<1)	(*)	(<1)
IZZI Ultracom	(*)	(<1)	(*)	(<1)
IZZI COM	(*)	(<1)	(*)	(<1)
IZZI grupa kopā	(*)	(*) (<10)	(*)	(*) (<10)
BALTCOM un IZZI kopā	(*)	(*) (<30)	(*)	(*) (<30)
Livas	(*)	(*) (<10)	(*)	(*) (<10)
L.A.T.	(*)	(<1)	(*)	(*)(<10)
Citi operatori kopā	(*)	(*) (<30)	(*)	(*) (<30)
PAVISAM KOPĀ*	(*)	100	(*)	100

*Ziņojumā iekļautā informācija.

Tabula Nr.14 Interneta un datu pārraides pakalpojumu tirgus lielums un sadalījums pēc abonentu skaita Ludzā 2011.- 2012.gadā

Operators	2011.gads		2012.gads	
	Abonentu skaits	Tirgus daļa %	Abonentu skaits	Tirgus daļa %
Lattelecom	(*)	(*) (<40)	(*)	(*) (<40)
SIA „Vels”	(*)	(*) (<40)	(*)	(*) (<40)
TELEVIDEOTĪKLS (BALTCOM grupa)	(*)	(*) (<10)	(*)	(*) (<20)
IZZI	(*)	(*) (<10)	(*)	(*) (<10)
LCOM (IZZI grupa)	(*)	(<1)	(*)	(<1)
BALTCOM un IZZI kopā	(*)	(*) (<20)	(*)	(*) (<20)
Citi	(*)	(*) (<20)	(*)	(*) (<20)
PAVISAM KOPĀ*	(*)	100	(*)	100

*Informācija no Ziņojuma.

KP, izvērtējot minēto informāciju, secina, ka SIA „Lattelecom” tīkla pārklājums šajos konkrētajos tirgos ir lielāks nekā apvienošanās dalībniekiem, un aptver arī teritorijas daļas, kurās nav apvienošanās dalībnieku tīkla pārklājuma. Tāpēc, pat ja konkrētajās teritorijās apvienošanās dalībnieki nekonkurē savā starpā, tie konkurē šajās teritorijās ar SIA „Lattelecom”, kas ir efektīvs konkurents, piedāvā pakalpojumu kompleksus, ieskaitot bezmaksas televīziju vai IPTV, internetu un bezmaksas vietējās telefonsarunas.

Apvienošanās dalībnieki Ziņojumā norāda: „Šobrīd LATTELECOM veic vērienīgu optiskā tīkla izbūvi valstī, tas nodrošina Latvijas iedzīvotājiem iespēju lietot superātru internetu, kas ir viens no ātrākajiem Eiropā un pasaulē.²³ Apvienošanās dalībnieku vērtējumā LATTELECOM būtiskākā konkurences priekšrocība ir sava optiskā tīkla pilnīgs pārklājums Rīgas un Ludzas pilsētās, kā arī citur Latvijā. Tā rezultātā patērētājiem tiek nodrošināts plašs tīkla kompleksais piedāvājums (internets+ bezmaksas telefonsarunas LATTELECOM tīklā+ IP televīzija). Ņemot vērā, ka LATTELECOM ir lielākais fiksētais elektronisko sakaru tīkls, tad bezmaksas sarunu piedāvāšana nereti ir izšķirošais, lai pieslēgtu arī LATTELECOM internetu vai IP televīzijas pakalpojumu.”

KP secina, ka Rīgā un Ludzā konkurences apstākļi šajā tirgū atšķiras. Rīgas teritorijā lielākais operators ir SIA „Lattelecom”, bet 2011.gadā Ludzā lielākais operators bija SIA „Vels”, savukārt 2012.gadā SIA „Vels” tirgus daļa nedaudz samazinājās, bet palielinājās SIA „Lattelecom” tirgus daļa.

Ziņojumā attiecībā par šķēršļiem ieešanai konkrētajā tirgū ir sniegta šāda informācija: „Apvienošanās dalībnieki uzskata, ka citiem uzņēmumiem ir iespējams ienākt konkrētajā tirgū. Konkrētajā tirgū pastāv šādas ienākšanas barjeras:

- tirgū ir pakalpojuma sniedzējs, kas sasniedzis tāda mēroga ekonomiju, kas ļauj nodrošināt plašu elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanu, ko patērētājiem ir izdevīgāk abonēt kopā ar interneta, fiksētās balss telefonijas un maksas televīzijas piekļuves pakalpojumiem;

- izmaksas infrastruktūras izbūvei;

- pieeja vietējai elektronisko sakaru infrastruktūrai (piekļuve SIA „Lattelecom” kabeļu kanalizācijas infrastruktūrai);

- administratīvās barjeras (alternatīvās elektronisko sakaru infrastruktūras izveidei ir nepieciešami vairāku valsts institūciju saskaņojumi un atļaujas.

²³ <http://jaunumi.lattelecom.lv/ziņas-presei/tv-abonenti-200000/>

KP vērtējumā konkrētajā tirgū esošās barjeras ir vērtējamas kopsakarā ar faktu, ka tirgus nav piesātināts. Tāpēc barjeras ir pārvaramas jauniem tirgus dalībniekiem. Arī jauno tehnoloģiju (piemēram, 4G) ieviešana samazina barjeras un paplašina datu pārraides pakalpojumu sniedzēju skaitu, kas piedāvās arī interneta televīziju.

KP, analizējot interneta piekļuves un publisko datu un elektronisko ziņojumu pārraides tirgu, papildus tirgus daļas analīzei ņēma vērā konkurences situāciju raksturojošus apstākļus:

- SIA „Lattelecom” interneta piekļuves un publisko datu un elektronisko ziņojumu pārraides tirgū ir spēcīgs konkurents pārējiem tirgus dalībniekiem, jo pateicoties optisko kabeļu esamībai un plašai infrastruktūrai (pārklājumam) pārējiem tirgus dalībniekiem ir ļoti grūti konkurēt ar SIA „Lattelecom” piedāvājumu;

- strauji attīstās mobilais internets, kas nākotnē varētu būt aizvietojošs fiksētajam internetam, 4G attīstība;

- interneta tirgū darbojas ļoti daudz mazāku operatoru, kas arī veido konkurenci lielajiem operatoriem;

- barjeras, ienākot interneta tirgū, ir līdzīgas, kā maksas televīzijas tirgū (sk.5.1.1.punktā).

Ņemot vērā iepriekš minēto, KP secina, ka paziņotā apvienošanās neietekmēs interneta un datu pārraides pakalpojumu tirgus.

6. Tehnoloģiju attīstība Latvijā tuvākajos piecos gados

Par 4G

SIA „Latvijas Mobilais telefons” 31.03.2013. vēstulē Nr.137/BR ir norādīts: „Mobilo sakaru kā valsts regulētās nozares tehnoloģiju attīstība ir tieši atkarīga no valsts realizētās politikas. Sakaru operatori attiecīgu tehnoloģiju ir tiesīgi ieviest un attīstīt tikai frekvenču joslās, kuras valsts ir piešķirusi vai kurās ir atļauta ceturtais paaudzes (4G) pakalpojumu sniegšana. Eiropā par perspektīvākajām joslām 4G tehnoloģiju attīstībā uzskata joslas 2.6 GHz un 1800MHz (pilsētvidē) un 800MHz (mazāk apdzīvotos reģionos). Taču Latvijā mobilo sakaru sniegšana 2.6GHz joslā būs atļauta vienīgi no 2014.gada, savukārt 800MHz joslā – vienīgi no 2015.gada vidus. Ņemot vērā iepriekšminētos regulējošos šķēršļus, kā arī prognozes par atbilstošu, cenas ziņā klientiem pieejamu galiekārtu pieejamību tirgū, 4G tehnoloģijas ieviešana masveida tirgū reāli notiks 2016.-2017.gadā.

(...) mobilo sakaru operatori, arī izmantojot 4G tehnoloģijas, no tehnoloģiskā viedokļa nevar piedāvāt klientiem tradicionālos kabeļtelevīzijas pakalpojumus (vairāki desmiti televīzijas kanālu tiešsaistē vienlaicīgi), jo tehnoloģiski nav iespējams izdalīt tik lielu resursu (gan radiofrekvenču joslu, gan no tā izrietošo brīvo kanālu skaitu bāzes stacijā). Taču, izmantojot 4G tīklu, ir iespējams uzsākt dažādu nišas produktu izstrādi un ieviešanu (piemēram, video noma, video pēc pieprasījuma, kuru ietvaros klientiem būtu iespēja noskatīties interesējošo saturu (filmu, TV pārraidi, sporta raidījumu u.c.). No piedāvājumu viedokļa tie ir būtiski atšķirīgi produkti – TV apraides operators nodrošina vairāku desmitu vai simtu TV kanālu vienlaicīgu translēšanu, neatkarīgi no tā, vai galalietotājs tos skatās, vai nē. Savukārt mobilo sakaru operators nodrošinātu tikai galalietotāju pieprasīto saturu (TV pārraidi, raidījumu u.c.). Neuzskatām, ka 4G mobilo sakaru pakalpojumu attīstība varētu kaut kādā mērā ietekmēt cenu līmeni televīzijas pakalpojumu tirgū.”

SIA „TELE 2” 07.02.2013. vēstule Nr.2-1.1/36 ir norādīts: (*).

Izvērtējot sniegtos viedokļus, KP secina, ka mobilo sakaru operatori tuvākajā laikā nekļūs par efektīviem televīzijas operatoru konkurentiem. Turklāt galvenais apsvērums, lai pakalpojums kļūtu plaši pieejams plašam patērētāju lokam, ir pakalpojuma cena, kas sniedzot

maksas televīzijas pakalpojumu, izmantojot internetu, parasti ir dārgāka. Taču vienlaicīgi, ņemot vērā interneta televīzijas attīstību, jāsecina, ka arī mobilo sakaru operatoru piedāvātais TV pakalpojums būs alternatīva tradicionālajam televīzijas pakalpojumam (gan zemes maksas televīzijai, gan interaktīvajai televīzijai).

SIA „Lattelecom” 11.01.2013. vēstulē Nr.5-1 ir sniegta šāda informācija: (*).

Salīdzinot situāciju, kāda tā bija 2011.gadā, ar situāciju 2012.gadā, var secināt, ka abonentu skaits būtiskāk pieauga SIA „Lattelecom” interaktīvajai televīzijai un interneta (WEB) televīzijai, mazākā mērā abonentu skaits pieauga SIA „Lattelecom” zemes televīzijai. Tā interaktīvajai televīzijai gada laikā visā Latvijas teritorijā abonentu skaits pieauga par (*), attiecīgi Rīgā par (*), Balvos par (*), Jēkabpilī par (*), Ludzā par (*).

Savukārt SIA „Lattelecom” interneta (WEB) abonentu skaits 2012.gadā, salīdzinot ar 2011.gadu, ir palielinājies par (*). Zemes maksas televīzijas abonentu skaits minētajā laika posmā ir palielinājies salīdzinoši mazākā apjomā.

Ievērojot teikto, KP secina, ka telekomunikāciju tirgū strauji mainās tehnoloģijas, patērētāju paradumi, televīzijas pakalpojuma sniegšana, izmantojot internetu, kļūst arvien populārāka.

7. Trīs vienā pakalpojumi

KP, izpētot tehnoloģiju attīstību Latvijā, papildus apskatīja pakalpojuma „Trīs vienā” vai „Divi vienā” ieviešanu, kad ar viena operatora pieslēgumu klientam iespējams iegūt divus vai vairāk pakalpojumus – balss telefoniju (telefona sakarus), internetu un televīziju. Šis pakalpojumu veids turpina attīstīties, gūstot plašu pieprasījumu starp Latvijas iedzīvotājiem, un ir pieejams praktiski visu operatoru piedāvājumos.

Komplektu īpatsvars (klientu skaits, kas vienlaicīgi ir iegādājušies divus vai vairākus pakalpojumus) lielākajiem operatoriem: SIA „Lattelecom” – aptuveni (*), BALTCOM grupai aptuveni (*) no visiem klientiem, kas iegādājās maksas televīzijas pakalpojumu, savukārt IZZI grupai šis rādītājs ir aptuveni (*). Turklāt, salīdzinot pakalpojumu komplektu pieprasījumu 2011. un 2012.gadā, var secināt, ka tam ir pieaugoša tendence.

8. IZZI grupas, BALTCOM grupas un SIA „Lattelecom” platformu salīdzinājums

KP, veicot apvienošanās ietekmes izvērtēšanu, papildus salīdzināja trīs lielāko operatoru tehniskās iespējas: SIA „Lattelecom”, BALTCOM un IZZI grupas pakalpojumu sniegšanai izmantotās platformas, lai noteiktu, kādas platformas iepriekšminētajiem operatoriem pašlaik ir pieejamas, kā arī kuru operatoru rīcībā ir modernākas un progresīvākas tehnoloģijas.

SIA „Lattelecom” platformas:

- 1) interneta protokola televīzijas platforma (IP TV jeb interaktīvā televīzija);
- 2) zemes televīzijas platforma (DVB-T).

BALTCOM grupas platformas: kabeļtīkls (analogais + ciparu);

IZZI grupas platformas: kabeļtīkls (analogais + ciparu).

KP secina, ka, salīdzinot SIA „Lattelecom”, BALTCOM un IZZI grupas pieejamās platformas, pašlaik tehnoloģiski attīstītākās platformas ir SIA „Lattelecom” rīcībā, bet situācija varētu mainīties pēc Konkursa.

Pašlaik SIA „Lattelecom” ir spēcīgs konkurents BALTCOM un IZZI grupai, jo SIA „Lattelecom” priekšrocība pagaidām ir attīstītāka un plašāka infrastruktūra, kas rada konkurences spiedienu uz apvienošanās dalībniekiem. Svarīgs ir fakts, ka SIA „Lattelecom” piedāvāto interaktīvo televīziju ir iespējams abonēt tikai kopā ar internetu. Tas būtiski

sadārdzina pakalpojumu televīzijas skatītājiem, kas nevēlas izmantot internetu vispār, vai vēlas izmantot cita operatora internetu. Turklāt šī pakalpojuma pieejamība ir ierobežota, t.i., saskaņā ar SIA „Lattelecom” sniegto informāciju, tas ir pieejams (*) no Latvijā reģistrētajām adresēm. Domājams, ka Rīgas teritorijā šis pakalpojums pamatā ir pieejams.

Tādējādi, gadījumā, ja Konkursā uzvarēs apvienotais tirgus dalībnieks, tad SIA „Lattelecom” interaktīvās televīzijas pakalpojuma spiediens uz apvienotā tirgus dalībnieka kabeļtelevīzijas pakalpojumu var nebūt pietiekams. Īpaši šis risks pastāv pilsētās, kurās apvienotam tirgus dalībniekam tirgus daļa pārsniedz 40%. Visbūtiskāk konkurences samazināšanās notiks Ludzā un Balvos, nedaudz mazākā mērā Jēkabpilī un Rīgā. Kā jau minēts augstāk, Konkursa rezultāts var ietekmēt arī situāciju kanālu iepirkuma tirgū.

9. Tirgus dalībnieku un nozares asociācijas un citu ieinteresēto pušu viedokļi par apvienošanu

KP interneta vietnē – www.kp.gov.lv – saistībā ar BALCOM grupas un IZZI grupas apvienošanu tika publicēts uzaicinājums tirgus dalībniekiem sniegt viedokli par BALCOM un IZZI grupas apvienošanās ietekmi uz konkurenci. KP izvērtēja tirgus dalībnieku (to asociāciju) viedokļus, kuri darbojas kādā no šajā lietā noteiktajiem tirgiem.

SIA „Lattelecom” 11.01.2013. vēstulē Nr.5-1 norādīja (*).

Latvijas Elektronisko komunikāciju asociācija (turpmāk – LEKA) 29.01.2013. vēstulē Nr.29-01/1 norādīja: „Mūsu viedoklis par situāciju kopumā nav mainījies un tas atspoguļots mūsu vēstulēs Jums Nr.05-08 2010.gada 29.augustā un Nr.05-08 precizēta 2010.gada 30.septembrī²⁴.

Kabeļtelevīzijas pakalpojumu tirgū tiks pilnīgi zaudēta konkurence Jēkabpilī, Balvos un Ludzā. Rīgā un Jelgavā kabeļtelevīzijas tirgū praktiskas ietekmes nebūs. Neuzskatām, ka pašreizējā tirgus situācijā apvienotajam uzņēmumam būs interese izbūvēt jaunus koaksiālo kabeļu tīklus, bet galvenā uzmanība tiks veltīta interneta un datu pārraides pakalpojumu attīstībai, kur pašlaik jau pastāv spēcīga konkurence.”

SIA „LIVAS KTV” 17.01.2013. norādīja: „SIA „LIVAS KTV” negatīvi vērtē BALCOM grupas un IZZI grupas apvienošanu. Apvienošanās rezultātā tirgū parādīsies dalībnieks, kas var ieņemt dominējošo stāvokli. Apvienošanās process negatīvi ietekmēs patērētājus – samazināsies konkurence, rezultātā var pieaugt pakalpojumu izcenojumi”.

25.01.2013. Viasat AS Latvia filiāles vēstulē Nr.25/01/2013 ir norādīts: „Ja apvienošanās tiks atļauta, vienīgais tirgus dalībnieks, kas būs spējīgs nodrošināt konkurences spiedienu jaunizveidotajam komersantam, būs SIA „Lattelecom”. Tādējādi palielināsies maksas televīzijas mazumtirdzniecības tirgus caurskatāmība, kas attiecīgi rada saskaņotu darbību īstenošanas risku.

Apvienošanās darījums nodrošinās jaunizveidotajam komersantam lielākās iespējas rīkoties neatkarīgi no patērētājiem. Patērētāju izvēles iespējas (attiecīgi – iespējas pārslēgties uz cita komersanta pakalpojumiem, ja esošais neapmierina kvalitātes un/vai cenas ziņā) ir ierobežotas ar tīkla esamību konkrētajā ģeogrāfiskajā teritorijā. Ievērojot konkurences spiediena trūkumu, jo īpaši tas būs aktuāli Latvijas teritorijā ārpus Rīgas pilsētas, kur bieži vien SIA „Lattelecom” ir vienīgais alternatīvais pakalpojuma sniedzējs.” „Ņemot vērā Grozījumu projektu Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likumā²⁵, pastāv risks, ka

²⁴ LEKA (29.08.2010. vēstulē Nr.05-08) uzskata, ka BALCOM grupas un IZZI grupas apvienošanās gadījumā Jēkabpilī, Balvos un Ludzā konkurences nebūs kā tādas, jo tirgū darbosies viens monopolists un tāpēc plānotā apvienošanās kabeļtelevīzijas pakalpojumu jomā būtu jāuzskata par nevēlamu. Bet šis viedoklis ir attiecināms tikai uz šīm trim nosauktajām pilsētām un tikai analogās kabeļtelevīzijas tehnoloģijas pakalpojumiem. Citās apdzīvotajās vietās, kur darbojas tikai viens vai neviens no minētajiem tirgus dalībniekiem, iespējamā apvienošanās neradīs izmaiņas konkurences situācijā. Tāpat LEKA norāda, ka minētā apvienošanās neietekmē konkurenci maksas televīzijas pakalpojumu tirgū attiecībā pret citām televīzijas programmu izplatīšanas tehnoloģijām, tādām kā satelītu televīzija vai virszemes ciparu televīzija, kas pieejamas visā Latvijas teritorijā.

²⁵ <http://titania.saeima.lv/LIVS11/saeimalivs11.nsf>

jaunizveidotais tirgus dalībnieks potenciāli var vēl vairāk pastiprināt savas pozīcijas maksas televīzijas mazumtirdzniecības tirgū, iegūstot tiesības izmantot virszemes ciparu televīzijas platformu savu maksas televīzijas paku signāla izplatīšanai.”

AS „BALTCOM” 28.01.2013. vēstulē Nr.32/01-2013 norādīja: (*).

SIA „L.A.T.” 01.02.2013. vēstulē ir norādīts: „Vienīgais „mīnus” no šā darījuma – iedzīvotājiem (abonentiem) uz vienu operatoru kļūst mazāk”.

02.04.2013. SIA „TV3 Latvia” un SIA „LNT” vēstulē Nr.2/13-50 ir norādīts: „Apvienošanās rezultātā izveidosies dominējošs tirgus dalībnieks, kuram tiks nodrošināta iespēja rīkoties pilnīgi vai daļēji neatkarīgi no konkurentiem, patērētājiem un piegādātājiem.”

KP ņēma vērā minētos viedokļus apvienošanās iespējamo seku izvērtēšanā. Šajā lēmumā izklāstītie fakti, vērtējumi, tirgus situācijas analīzes rezultāti liecina, ka tirgus dalībnieku identificētie riski nav lieli. KP atbalsta viedokli, ka riski ievērojami palielināsies, ja apvienotais tirgus dalībnieks iegūs tiesības sniegt maksas televīzijas pakalpojumus uz zemes platformas.

10. Apvienošanās dalībnieku sniegtā informācija par efektivitātes ieguvumiem

Apvienošanās dalībnieku apvienošanās mērķis saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju ir:

- nostiprināt apvienošanās dalībnieku finansiālo stāvokli, lai veiksmīgi konkurētu elektronisko sakaru pakalpojumu tirgū;
- palielināt iespēju patērētājiem piedāvāt konkurētspējīgākus, daudzveidīgākus un pieejamākus pakalpojumus;
- optimizēt finansiālos, ekonomiskos un darbaspēku resursus, tādējādi sasniedzot komercdarbībā efektivitāti un saskaņotību, iegūtu zināmu mērogu konkurēšanai ar lielākajiem Latvijas konkurentiem, īpaši SIA „Lattelecom” un maksas televīzijas tirgū ar Viasat AS Latvia filiāli.

Tālākās attīstības nodrošināšanai tiek paredzēts, ka apvienošanās:

- pilnveidos apvienošanās dalībnieku darbības veidus un novērsīs ieguldījumu pārklāšanos;
- pilnveidos līdzekļus elektronisko sakaru tīkla attīstībā jaunos reģionos, klientu servisa nodrošināšanai un jaunu konkurentspējīgāku pakalpojumu ieviešanai;
- pilnveidos zināšanas par tehnoloģijām, produktu un pakalpojumu izvēli, nodrošinot izmaksu samazināšanos, līdz ar to palielinot apvienotās komercsabiedrības konkurētspēju tirgū un uzlabojot patērētājiem sniegto pakalpojumu kvalitāti.

Apvienošanās dalībnieki uzskata, ka kopīga pakalpojuma attīstība un apvienošanās kontroles, klientu servisa, kompetences priekšrocība ir pozitīvs aspekts, kas nodrošinās sekmīgu elektronisko sakaru pakalpojumu attīstību un patērētāju vajadzību apmierināšanu. Apvienošanās arī sekmēs infrastruktūras attīstību, izmantojot jaunākās tehnoloģijas un progresīvākus un mūsdienīgākus risinājumus.

11. Secinājumi

Izvērtējot Ziņojumā sniegto un papildus iegūto un pārbaudīto informāciju, viedokļus un citus faktus, KP secina, ka paredzētajai BALTCOM grupas, IZZI grupas apvienošanās būs atšķirīga ietekme maksas televīzijas pakalpojumu tirgū Rīgā, Jēkabpilī, Ludzā un Balvos un balss telefonijas tirgū Latvijā, interneta, datu pārraides tirgū un maksas televīzijas kanālu vairumtirdzniecības tirgū.

Apvienošanās rezultātā maksas televīzijas pakalpojumu tirgū Rīgā, Jēkabpilī, Ludzā un Balvos BALTCOM grupai un IZZI grupai palielināsies kopējā tirgus daļa un tas ļaus nostiprināt savas pozīcijas minētajos konkrētajos tirgos. Lai arī apvienošanās rezultātā palielināsies apvienotā tirgus dalībnieka iepirkuma vara maksas televīzijas kanālu vairumtirdzniecības tirgū, taču šajā tirgū ir spēcīgi piegādātāji – MTG Broadcasting AB un

citi starptautisko programmu ražotāji, kuriem ir kompensējoša pirktspēja. Tādējādi maksas televīzijas kanālu vairumtirdzniecības, balss telefonijas un interneta, datu pārraides tirgū ietekme nebūs būtiska.

Lēmuma 5.1.1.punktā konstatēts, ka maksas televīzijas tirgū pastāv ienākšanas barjeras. Tajā pašā laikā notiekot ātrai telekomunikāciju tirgus attīstībai, barjeras samazinās.

Maksas televīzijas pakalpojumu tirgū Rīgā, Jēkabpilī un Ludzā pastāv alternatīvi pakalpojumu sniedzēji. Viena no būtiskākajām alternatīvām ir zemes maksas televīzija, jo tā aptver visu Latvijas teritoriju un jebkuram klientam, kas vēlas saņemt tieši maksas televīzijas pakalpojumu, bet tam nav citas izvēles iespējas, šī ir tuvākā alternatīva. Kā alternatīva zemes televīzijai, vietās kur nav kabeļtelevīzija, ir satelīttelevīzija, taču tā satur un cenas ziņā atšķiras un ne visur var uzstādīt nepieciešamās iekārtas. Kā jauna alternatīva konstatējama interneta televīzija, kuru piedāvā SIA „Lattelecom” un perspektīvā arī mobilā telefona operatori.

KP uzskata, ka pēc apvienošanās īstermiņa un vidējā termiņa perspektīvā SIA „Lattelecom” un apvienotā tirgus dalībnieka pozīcijas maksas televīzijas tirgū pakāpeniski izlīdzināsies, bet tas būs atkarīgs no tirgus dalībnieku spējām pielāgoties mainīgajiem tirgus apstākļiem, piedāvāt inovācijas, labāku apkalpošanas kvalitāti un Konkursa rezultātiem. Tirgus dalībnieku sniegtā informācija liecina, ka (*), ievērojot nepieciešamību regulāri investēt tīklu attīstībā. KP uzskata, ka maksas televīzijas tirgus dalībnieku skaita palielināšanās varētu notikt tikai ar tādu tirgus dalībnieku ienākšanu, kas darbosies interneta platformā. Pagaidām tādu ievērojamu tirgus dalībnieku, izņemot SIA „Lattelecom” un apvienošanās dalībniekus, nav. Tāpēc īstermiņa perspektīvā vēl turpināsies patērētāju atkarība, televīzijas (saturiska) piedāvājuma stagnācija. Sagaidāms arī, ka būs novērojama abonentu migrācija, ievērojot tirgus dalībnieku nemitīgi piedāvātās akcijas jauniem abonentiem un jauno tehnoloģiju attīstību un patērētāju paradumu maiņu, kas mazinās patērētāju atkarību un visticamāk varēs nodrošināt patērētājiem to vajadzībām atbilstošāko piedāvājumu. Šos procesus ierobežo terminētie līgumi (abonenta piesaiste uz 1 vai 2 gadiem pie noteikta pakalpojumu sniedzēja), tomēr 19.05.2011. veiktie grozījumi Elektronisko sakaru likumā nodrošina patērētājiem tiesības attiecībā uz šādu līgumu laušanu. Ilgtermiņa perspektīvā sagaidāma lielāka patērētāju paradumu maiņa un lielāka televīzijas pakalpojuma pieejamība atsaistīti no infrastruktūras nodrošinātājiem.

KP norāda, ka konkurences apstākļi lietā definētajos tirgos var mainīties. Apvienošanās dalībnieku uzvaras Konkursā gadījumā būtiski pastiprināsies to tirgus vara maksas televīzijas tirgū. Šajā gadījumā apvienoto tirgus dalībnieku vairs būtiski neietekmēs efektīvas konkurences spiediens (SIA „Lattelecom” zemes maksas televīzija) gadījumā, kad patērētājs vēlas tikai maksas televīzijas pakalpojumus, bez interneta. Kā vāja alternatīva būs mazie kabeļtelevīzijas operatori, kas nevar tikt uzskatīti par efektīviem konkurentiem, jo parasti nodrošina pakalpojumu ļoti nelielās teritorijās, kā arī Viasat AS Latvia filiāle, kuras pakalpojumi ir salīdzinoši dārgāki. Turklāt Viasat AS Latvia filiāles sniegtā pakalpojuma pieejamība arī ir ierobežota, jo ne visās ēkās atļauts uzstādīt satelītantenas (estētiskās un tehniskās dabas ierobežojumi).

Vienlaikus secināms, ka, tā kā maksas zemes televīzijas pakalpojumam tiek noteikta vienota cena visā Latvijas teritorijā, Konkursa uzvarētājs šo cenu noteiks, balstoties uz vispārējiem konkurences apstākļiem, t.i., atsevišķās teritorijās pastāvošie maksas televīzijas pakalpojumu cenu piedāvājumi atsevišķos gadījumos potenciāli var ierobežot zemes televīzijas operatora cenu, kas var nedaudz mazināt negatīvo ietekmi uz konkurenci, tomēr apvienotā uzņēmuma konkurenti maksas televīzijas tirgū īstermiņā un, visticamāk, arī vidējā termiņa perspektīvā nevarēs radīt pietiekošu konkurences spiedienu apvienotam uzņēmumam.

Konstatējot riskus konkurencei saskaņā ar KL 16.panta trešo daļu ir pamats piemērot saistošos noteikumus, kas novērš negatīvo ietekmi uz konkurenci.

12. Saistošie noteikumi

22.03.2013. KP nosūtīja SIA „BALTCOM TV” un SIA „IZZI COM” vēstuli Nr.472, kurā tika norādīti riski, kas varētu rasties saistībā ar paziņoto apvienošanos.

05.04.2013. un 08.04.2013. KP saņēma SIA „BALTCOM TV” un SIA „IZZI COM” vēstules, kurās tika piedāvāti iespējamie saistošie noteikumi.

Ievērojot, ka apvienošanās pie noteiktiem apstākļiem (apvienošanās dalībnieku uzvara Konkursā) būtiski samazinās konkurenci, KP secina, ka ir jānosaka saistošie noteikumi, kas nodrošinātu efektīvu konkurenci maksas televīzijas tirgū.

Izvērtējot piedāvātos saistošos noteikumus, KP atzīst par piemērotu un atbilstošu apvienošanās dalībnieku apņemšanos izpildīt saistošo noteikumu, pakārtojot apvienošanos atļaušanu tam, vai apvienošanās dalībnieki uzvar vai neuzvar Konkursā par zemes apraidi nākamajiem gadiem. Attiecīgi, ja SIA „BALTCOM TV” un SIA „IZZI COM”, vai kāds cits grupas uzņēmums uzvarēs Konkursā, tad apvienošanās atļauja paliek spēkā ar nosacījumu, ka tiek nodrošināta tādu saistošo noteikumu izpilde, kas novērš apvienošanās negatīvās sekas konkurencei šī lēmuma 4.1.2. punktā minētajos maksas televīzijas pakalpojumu tirgos.

Ziņojuma iesniedzējs piedāvāja šādus saistošos noteikumus: ja SIA „BALTCOM TV” vai SIA „IZZI COM” (vai to saistītie uzņēmumi) uzvar Konkursā par zemes apraidi, SIA „BALTCOM TV” divu nedēļu laikā no Konkursa rezultātu paziņošanas dienas uzsāk sarunas ar KP un piedāvā saistošos noteikumus attiecībā uz maksas televīzijas pakalpojumu sniegšanu. Ja piedāvātie saistošie noteikumi novērš negatīvās sekas konkurencei, KP divu mēnešu laikā pieņem lēmumu, ar ko apstiprina saistošo noteikumu piemērošanu. Ja piedāvātie saistošie noteikumi nenovērš negatīvās sekas konkurencei, KP nepieņem lēmumu, ar ko apstiprina saistošos noteikumu piemērošanu, un lēmumā noteiktā atļauja apvienoties zaudē spēku.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Konkurences likuma 6.panta pirmās daļas 4.punktu, 8.panta pirmās daļas 5.punktu, 15.panta pirmās daļas 3.punktu un otro daļu un 16.panta trešo daļu, Konkurences padome

nolēma:

Atļaut SIA „BALTCOM TV” un SIA „IZZI COM” apvienošanos, kas paredzēta, SIA „BALTCOM TV” iegūstot (*) SIA „IZZI COM” kapitāla daļu, nosakot šādus saistošos noteikumus:

- 1) ja SIA „BALTCOM TV” vai SIA „IZZI COM” (vai to saistītie uzņēmumi) uzvar Konkursā par virszemes apraidi, SIA „BALTCOM TV” divu nedēļu laikā no Konkursa rezultātu paziņošanas dienas uzsāk sarunas ar Konkurences padomi un piedāvā saistošos noteikumus attiecībā uz maksas televīzijas pakalpojumu sniegšanu;
- 2) ja piedāvātie saistošie noteikumi novērš negatīvās sekas konkurencei, Konkurences padome divu mēnešu laikā pieņem lēmumu, ar ko apstiprina saistošo noteikumu piemērošanu;
- 3) ja piedāvātie saistošie noteikumi nenovērš negatīvās sekas konkurencei un Konkurences padome nepieņem lēmumu, ar ko apstiprina saistošos noteikumu piemērošanu, ar šo lēmumu atļautā apvienošanās zaudē spēku.

Saskaņā ar KL 8.panta otro daļu KP lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas.

(*) – Ierobežotas pieejamības informācija